

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest. IV. Egyetem-utca 4. sz.

Jegyzetek a nyomozók neveléséről és a nyomozásról általánosságban.

Irta: *Argay Ferencz* csendőrfőhadnagy.

A csendőrnek, hogy a vele szemben támasztott sok irányú és nehéz követelményeknek megfelelni képes legyen, kiváló egyénnek kell lennie. Tényleg, hivatása nemcsak katonás magatartást, szívós és fáradalmakat kibíró testet, bátorságot, sokszor önfeláldozást, buzgó s odaadó tevékenységet követel tőle szolgálatban, hanem elfoglalja teljes idejét, mert kötelessége szolgálaton kívül is, bármikor a midőn arra ok van, szolgálati ténykedéseket végezni. Épen ezért nem egyeztethető össze hivatásával, de nem is áll módjában, hogy attól eltérő s idegen foglalkozást üzzön, másrészt épen szolgálatának minél jobb ellátása kedvéért széleskörű ismeretekre van szüksége.

Sok irányu teendői közül a nyomozás az, a mely őt a legnehezebb feladatok elé állítja, melyek azt követelik tőle, hogy mindent ismerjen, mindent tudjon s mindenhez értsen.

Igen! Jó nyomozónak ismernie kell az ember testét, annak egészségháborításait; tájékozva kell lennie az emberi cselekedetek rejtett rugói felől; tisztában kell lennie a gonosztevők fufangjaival, a lopások, csalások, hamisítások ezer és ezer módszerével, de szüksége van arra is, hogy örskörletének, ha nem is minden lakosát, mégis azok lényeges részét ismerje, viszonyaikról, tulajdonságaikról, járásuk-kelésükről tudomással bírjon. Minden iránt érdeklődni, mindent megfigyelnie és mindent megjegyeznie kell, hogy azután a gyakorlati szolgálat terén felhasználhassa.

Dr. Gáspár útleírásaiban említ egy esetet, a midőn egy angol rendőr ennek a képességének meglepő tanujelét adta.

Gáspár egy nagy tengeri kikötőben bongonyzó hajójára akart szállani s e czélra, a hajók s a kikötő közötti közlekedést közvetítő, ezrekre menő csolnakosok egyikét vette igénybe. Midőn hajójához érkezve fizetésre került a sor, mert igen sötét volt, tévedésből egy megfelelő kisértékű pénzdarab helyett, egy nagy értékű aranypénzzel fizetett s tévedését csak akkor vette észre, midőn a hajós már messze evezett. Másnap bejelentette az esetet a kikötő rendőrségénél s bár reménye nem volt, hogy

pénzét visszakapja, kellemes csalódás érte, mert rövid idő mulva az megkerült. Mint érdeklődése után kitűnt, a csolnakra szállás idején a rakparton szolgálatot teljesítő rendőr, daczára a kikötőben sürgő-forgó ezer és ezer ember tolongásának, mindent, így Gáspárnak csolnakraszállását is megfigyelte, megjegyezte s megfigyelését azután hasznosította.

Hans Grass dr. egyetemi tanárnak a bűnügyi nyomozásról irt művében nagyon is igazsága van, a midőn azt állítja, hogy minden, a mit a közbiztonsági közeg akár a szolgálatban, akár az életben megfigyelt, vagy megtanult s a mi iránt érdeklődött, azt szolgálata terén legalább is egyszer módjában lesz értékesíteni, a mit pedig megfigyelni, vagy megtanulni elmulasztott, azt nem egyszer keservesen nélkülözni fogja.

A csendőrnek nem szabad tehát megelégednie azzal, a mit mint próbacsendőr első elméleti kiképzés alatt, avagy az örsön, vagy valamely továbbképzés alkalmával elméletileg tanult, hanem kiképzésével képességeinek és ismereteinek fejlesztésével úgy elméleti, de különösen gyakorlati alapon, önképzés útján, mindenkor szorgalmasan foglalkoznia kell.

A nyomozás alapjában véve nem más, mint alkalmazása egy megoldandó, kiderítendő bűnesettől szemben azon képességek, melynek segítségével jelenségeket felismerünk, azokat rendezzük és ez eljárás alapján a bűnesetre vonatkozólag következtetünk.

Erre azonban csak az a csendőr képes, a ki habár szemlélő és felismerő képessége veleszületett volna is, ezen előnyös tehetségét és az erre vonatkozó ismereteit és tudását bővíti s azokkal akkor is foglalkozva, a midőn még tényleges feladat megoldása előtt nem áll, azokat fejleszti, mert csak a folytonos s rendszeres önképzés útján szerez készséget és képességet a gyakorlati közbiztonsági szolgálat feladatainak megoldására.

A ki szolgálaton kívül nem figyelte meg a mindennapi élet ezer s ezer jelenségét, a melyek az emberek cselekedetei folytán közvetlenül vagy közvetve keletkeznek: köz- és láb-, vér- vagy egyéb nyomokat, gyermek, férfi vagy asszony, állat s jármű nyomait, fák sérüléseit, növényzet lenyomódását stb. s a ki ilyen megfigyelésekből nem jegyezte meg azok lényegét és ismérveiket, nem vont következtetést azok jelentőségére, keletkezésük okára;

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Arjegyék minden hangszerről külön küldetik.

STOWASSER JÁNOS

osas úri és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. Rákóczi tárogató felkelője Budapest, Lánoshíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Magyarországon legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára. 6

osas úri és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. Rákóczi tárogató felkelője Budapest, Lánoshíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

a ki soha sem figyelte meg, hogy különböző társadalmi osztályba tartozó, más műveltségű, más lelkületű emberek, mit miképen cselekszenek, miben hasonlítanak, miben különböznek, melyek a főjellemtvonásaik: az szolgálatban, nevezetesen a nyomozó szolgálatban nem is fogja megállani a helyét. Hiába lesz a helyszínen számos világosan beszélő jelenség, ezeket fel sem fogja fedezni, vagy ha meg is találná azokat, számára semmitmondók lesznek.

Az önképzésével foglalkozó s önképzését elmulasztó csendőr között ugyanaz a különbség, mint az olvasni tudó s olvasni nem tudó között. Amaz pompásan megérti, minő gondolatot közvetít valamely irat vagy nyomtatvány, ez csupán rendetlen alakokat lát, melyek sorokba vannak tömörítve, de a gondolatból semmit sem tud meg.

Tehát a nyomozásra már akkor kell készülni, a midőn a csendőr még tényleges feladat előtt nem áll, így fog csak jelenségek felfedezésére, jelentőségük felismerésére és azokból való következtetésre képessé, vagyis nyomozóvá válni.

Hiba, helyrehozhatatlan hiba lenne azonban a csendőrt önképzésében magára hagyni. Őt még ekkor is a szükséges utbaigazítással ellátni, támogatni, érdeklődését és kedvét a nyomozás iránt ébren tartani, haladásáról meggyőződni kell.

Ez a kötelesség az idősebb bajtársakra s az altisztekre, de különösen az őrsparancsnokra hárul.

Az őrsparancsnoknak különben is kötelessége alárendeltjeit felváltva szolgálatba vinni. A nyomozók nevelésére nem csak a nyomozó szolgálat alkalmas. Minden más szolgálat alkalmat nyújt, hogy szemességet, felismernitudást neveljen alárendeltjeibe, s lefektethesse a gyakorlati képességek azon mérvét, amelyekben azután a leg atalabb csendőr is tovább építhet.

Ezt az eljárást azonban teljes rendszerességgel kell keresztül vinni.

Előbb a szemességet kell a fiatal csendőrben felébresztetni és fejleszteni. Legyen képes észrevenni minden jelenséget. Ne csak nézzen, hanem lásson is. Tanulja meg azután felismerni azokat a jelenségeket, a melyek bizonyos irányban a közbiztonsági szolgálatra fontossággal bírnak s végül, át kell térni a következtetésekre. Csak ilyen fokozatos rendszer segélyével teremthet az őrsparancsnok oly alapot, a melyen a fiatal csendőr előre juthat; részéről akkor már csak szorgalom, a kiképző részéről egy kis ellenőrzésre van szükség.

A kiképzést be fogja tetőzni, de a nyomozó szolgálat eredményeit is üdvösen elő fogja mozdítani, a fiatal csendőrnek mint másodcsendőrnek a nyomozásba való belevonása.

Hiszen így is kellene annak lenni. A II. Szolgálati utasítás A) általános rész 96. §-a értelmében a csendőrség

nyomozó közege rendszerint a járőr: a járőrvezető és a másodcsendőr.

Elv tehát, hogy a járőrvezető és a járőr többi tagjai együttesen nyomoznak, nem pedig egyedül a járőrvezető. Szükséges ez azért is, mert több szem többet lát s a hol a másodcsendőr is közreműködő tagja a nyomozás munkájának, a hol lelkes, tudatos segítőtársa a járőrvezetőnek, ott két irányban is előnyös eredményt érnek el. A másodcsendőr foglalkoztatása felébreszti érdeklődését, fejleszti képességeit, kiképzésében előbbre viszi, de élő, gondolkozó acgítőtársat is szerez magának a járőrvezető, ellentétben azon esettel, ha a másodcsendőrt a megoldandó feladatba bele nem vonja. Ilyenkor az nem más mint karhatalom, alig több, mint egy lelketlen szerszám, akár csak a karabélya s kiképzésében is rövidséget szenved.

Kérdés már most az, hogy a járőrvezető, miképen foglalkoztassa másodcsendőreit?

Minthogy a járőr két tagjának rendszerint egymástól elválni nem szabad, meglehetősen pontossággal már is meg van határozva azon mód és mérv, a mely szerint a másodcsendőrt felhasználni kell. Együttesen fog eljárni a járőrvezető s a másodcsendőr. A járőrvezető megismereti a megoldandó feladattal, tájékoztatja a teendő lépések felől, esetleg meg is beszél vele a teendőket. Az érintkezést és értekezést vele nyomozás közben is fenntartja, ha pedig karhatalmi segélyre szükség nincsen, mi igen gyakran előfordul, külön feladatot oszt ki számára, mely azonban nem lehet olyan, hogy teljesítése céljából a járőrnek szétválnia kelljen, például: a kikérdezések eredményét jegyezteti vele; a járőrvezető ejti meg a helyszíni szemlét, a másodcsendőr jegyzi az eredményt stb. Ezen kívül minden alkalmat meg kell ragadni a járőrvezetőnek arra, hogy a másodcsendőrt felvilágosítsa az oly dolgok felől, miket meg nem értett, vagy amikkel tisztában nincsen.

Természetesen ügyelni kell, hogy megbeszéléseik, valamint a tájékoztatások avatatlanoknak tudomására ne jussanak, mert ily irányú gondatlanság lényegesen ártthatna a szolgálat remélhető eredményének; ezt elkerülendő adott esetekben, ha az érintkezés feltétlenül szükséges, előre megbeszéltek jelekkel tegyék ezt.

Az őrsparancsnok szabály szerint csak fontos és szétágazó, szélesebb látókört, esetleg több ember tevékenységét kívánó eseteknél, vagy akkor veszi át a nyomozást, ha alárendeltjei eredményt el nem értek. Ez régi és jó szabály, melytől ha eltér s alárendeltjei kezéből, a szolgálat érdeke által indokolható ok nélkül, átveszi a nyomozást, elégedetlenséget költ alárendeltjeiben; eredményhajhászás vagy értelmetlenség vádjának szolgáltatja ki magát s a mellett, hogy a fegyelmet lazította s alárendeltjeinek iránta érzett bizalmát csorbitotta, még a közbiztonságnak s legénysége kiképzésének rovására is cselekedett, mert ily eljárás mellett jó nyomozókat nevelni s a szolgálat rendelkezésére bocsájtani nem fog.

A legjobb órák,

47

legszolidabb ékszerrek, egyszerűtől a legdrágábbig, ugy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műóráknál Szegeden.

Javitások 5 évi jótállás mellett.

ArJegyzék ingyen!

Oly esetben tehát, a midőn az ő személyes nyomozása mellőzhető, mindig alárendeltjeivel dolgoztasson.

A siker így sem fog elmaradni, természetesen csak akkor, ha úgy ismeri alárendeltjeit mint az a Szolgálati Szabályzat I. rész 17. §. 101. pontjában meg van határozva. Ne csak szellemi képességeiket, hajlamaikat és jellemtulajdonságaikat ismerje, hanem szorgalmukról, szívósságukról, egészségi állapotukról s testi erejükről s egyéb tulajdonságaikról is, teljes tudással kell bírnia, mert csak ezek ismerete mellett fogja alárendeltjeit ott s azokra a feladatokra felhasználni, a hol s a mely feladatokra szellemi és testi, erkölcsi s egyéb tulajdonságaiknál fogva rátermettséggel bírnak.

Még akkor is, ha ezen olnak megfelelően — hogy mindenkit képességeinek megfelelő feladatra alkalmaz — jár el, tevékenysége, még az olyan ügygyel szemben is, melyet tisztán csak alárendeltjeivel nyomoztat, kimerítve nincsen.

Adjon járőreinek útmutatást, támogassa őket feladatukban, bocsássa rendelkezésükre gyakorlati tapasztalatait; adjon irányt ha járőre nyomozás közben holt pontra jutott s tanácstalanul áll; ellenőrizze tevékenységüket, ha aggályai merülnek fel s végül rendelje el a szükséges pót vagy kiegészítő intézkedéseket, vagy megállapításokat, ha azokra szükség van.

Tehát, ha az őrsparancsnok személyesen nem is nyomoz, tevékenysége mégis széleskörű, nagy horderejű, s fel-tételezi, hogy

- a) a feladatra rátermett egyént alkalmazzon;
- b) adjon útmutatást a megbizásnál;
- c) szabjon irányt, ha járőr holtpontra jut;
- d) gyakoroljon ellenőризést s végül
- e) a pótlásokat s kiegészítéseket rendelje el.

Ha széleskörű és nehéz feladat hárul az őrsparancsnokra, a midőn csak alárendeltjeinek a nyomozásra való neveléséről s oly nyomozásokról van szó, a melyeket alárendeltjeivel végeztet, még súlyosabb feladat előtt áll, ha az ügy fontossága, vagy oly természete, mely szélesebbkörű intézkedéseket tesz szükségessé, azt indokolja, hogy a nyomozást személyesen eszközölje.

Ilyen esetekben lényeges szempont:

- a) felismerni, minő erő szükséges és rendeltendő ki az ügy elintézésére;
- b) a nyomozás közben szükségessé váló egyes teendőket melyik rendelkezésre álló végezze.

Az alkalmazandó erőt illetőleg támpontot találni alig lehet, hiszen minden eset azt követeli, hogy azzal egyénileg járjunk el. Némely eset minél több ember felhasználását követeli meg, más esetben egyenesen kockára tesszük az eredményt, ha az eljárók száma nagy s így például általános feltűnést kelt.

Nagy általánosságban tartsuk magunkat ahhoz, hogy a nyomozáshoz kirendelendők számának meghatá-

rozásánál, soha se vezessen bennünket a hiúság s az attól való félelem, hogy az eredményt, annak érdemét másokkal is meg kell osztani.

Hogy kit hol es minő feladatra alkalmazzon a nyomozás vezetője, arra két körülmény szolgál irányadóul. Először a rendelkezésre állók képessége, másodsorban azoknak az esettel szembeni felfogása veendő figyelembe.

Tehát ismét ott s arra kell felhasználni a rendelkezésre állókat, a hol s a miben helyüket képességeik s tulajdonságaiknál fogva a legjobban megállani képesek lesznek, vagyis olyan feladattal gyengébb szervezetű embert nem bizunk meg, a hol nagy testi teljesítmény várható, különösen ha más alkalmas egyén áll rendelkezésünkre; hosszas utánjárást és szívós kitartást kívánó feladattal könnyen csüggedőt meg nem bizunk stb., de figyelemmel kell lennünk arra is, hogy a megbizandó, a kiutalt feladat sikerében bizzon, annak teljesítését lehetőnek, továbbá a feltételezést valószínűnek tartsa.

E szerint, ha valamely bonyolult és szétágazó nyomozásnál több irányban, egyszerre kell nyomozni, az egy-egy irányban teljesítendő feladat megoldására legcélszerűbb azt kiküldeni, a ki az új nyomozási irányt felfedezte, vagy legalább is, a ki alárendeltjei közül annak sikerében bizik. Ezen egyén által kifejtendő igyekvés, jóakarát és a feladattal szemben viselt bizalom, az elérhető eredmény legnagyobb biztosítéka leend.

Goron, a párisi erkölcsrendőrség volt főnöke, emlékirataiban egy erre vonatkozó szomorú tapasztalatát örökítette meg.

Párisból egy közjegyző eltűnt; nyomára akadni nem bírtak, ezért és a nyomozás egyéb adatai alapján is, bűncselekmény fenforgását tételezték fel. A nyomozás több irányban, a legszélesebb körben folyt, de eredményt nem hozott létre. Végre, Franciaország egy más részében egy hullát találtak, melynek kiléte megállapítást nem nyert. Goron azt tételezte fel, hogy ez az eltűnt közjegyző hullája lehet s egy ügyes, megbizható detektívjét küldte ki a megállapítások eszközésére. Ez azonban a Goron által feltételezett lehetőségben nem hitt, sőt lehetetlennek tartotta, hogy a Párisból ismeretlen módon eltűnt közjegyző és a néhány hónapra ezután vidéken talált hulla között összefüggés volna s bár kötelességét hűen és pontosan teljesítette, negatív eredménnyel tért vissza. Pedig a mint ez később, de már akkor nagyobb nehézségek, kihatalás s egyéb körülményes eljárás után kitűnt, a feltételezés a valószínűségnek megfelelt.

Több ember működését megkívánó nyomozásnál még az ajánlható, hogy a nyomozás vezetője, habár különböző irányban dolgoznak, embereit tartsa kezében, közvetlenül irányítva s ellenőrizve támogassa azok munkáját, szóval a vezetést gyámkodás nélkül ugyan, de

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perces alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ár 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesztén. Orvosok által ajánlva. Három dobozól ingy. postai szállítással.

kezében tartsa. A többiek pedig, bár különböző uton, mindig haladjanak a kitűzött czél felé, mert csak vállvetve, egymás munkáját könnyítve, előmozdítva, egymás kezére járva, lehet eredményt elérni. Ide is vonatkozik a Szolgálati Szabályzat I. rész 29. pontjában foglalt, a közös feladatokra vonatkozó utalás, mely szerint: «Valamennyinek összhangzó, tervszerű működésében rejlik az erő; egyenkénti, habár feláldozó erőfeszítések, döntő eredményt nem biztosítanak». Ez úgy a vezető, mint a közreműködők tevékenységének jellemzésére szolgál.

Végül még felemlítem, hogy a kiképzés és a nyomozók nevelését előmozdítandó, kívánatos, ha nyomozás közben talál az őrsparancsnok időt és alkalmat arra, hogy alárendeltjeivel a követett eljárást, esetleg a teendő lépéseket megbeszéli. A nyomozás befejezése után szintén czélszerű lesz oktató természetű megbeszélést tartani, melynél úgy a sikert előidézett ténykedések, mint a nyomozás közben történt tévedések s azok okai részletesen kifejtendők. Ekként a közbiztonsági szolgálatra még az az előny is hárul, hogy a nyomozás pedagógiai szempontból is kibaszíthatott.

Az én utolsó szolgálatom.

Írta: Szényei Károly.

Már volt a ki megírta az ő első szolgálatát, olvastam is annak figyelmet keltő és lebilincselő sorait. A ki megírta, vagy átélte, bátran büszke lehet rá. De hát nem minden embernél oly eseményekben gazdag a kezdet, hogy a tintát, papirozt és nyomda festéket kiérdemelné. Magam is ez utóbbi emberek halmazából kerültem ki. De ha a kezdet nem is volt nálam figyelmet keltő, annál inkább megragadom a véget és ennek folyományaként megírtam «Az én utolsó szolgálatomat».

Talán nem lesz érdektelen a bajtársak előtt!?

Junius hó vége felé járt az idő, midőn egy alkalommal egy terhes éjjeli szolgálatból, a kora reggeli órákban vonultam be őrsőmre. A fárasztó éjjeli szolgálat után kimerülten dőltem le, csakúgy felöltözötten irodabeli ágyamra, s a meglehetősen elfáradt testtel mihamar a legmélyebb álomba merültem és aludtam volna tud' Isten meddig, ha a távbeszélő riasztó csilingelése fel nem ébresztett volna álmomból.

Gyorsan odaléptem a távbeszélőhöz és a visszacsilin-

gelés és kölesönös Hallózások után megtudtam, hogy a Waldemári hercegi majorból az nap virradóra két darab tizezer koronát érő tenyészlovat loptak el, egyben arról is értesítettek, hogy a lovaknak szerencsés előkerítője, ezer korona jutalomban részesülend.

E lopás felett elnévelkedve, tekintetem az óra lapjára esett, s látom, hogy 8 óra 15 perc, s miután a Waldemári major hozzánk körülbelül 70—80 kilométer lehet, hozzávétőleg kiszámítottam, hogy ha a lopást az éj közepe táján követték el, és a tolvajok véletlenül errefelé indultak, az esetben örsköröletem határát még aligha lépték át. Tehát munkára fel. Még úgy sem sikerült soha valami különösebb fogást csinálnom, hátha most az egyszer a szerencse kedvezni fog.

A lehető legvérmesebb reményeket szöve léptem át a legénységi szobába, a hol egy Varga nevű csendőrnek kiadtam a parancsot, hogy szereljen fel azonnal, nyomozó szolgálatba indulunk. Eközben az egyik utcza nyílt ablakon kihajolva, egy közeli kereskedesből két cigányasszonyt láttam távozni, egy-egy jókora csomaggal kezükben. Minthogy a cigányasszonyok úgy magam mint a csendőrök előtt teljesen ismeretlenek voltak, beszéltettem a szakácsnét és a kereskedésbe küldtem a végett, hogy tudakolja ki, miért volt ott a két cigányasszony és hogy ismerik-e őket?

A szakácsné rövid időn belül visszatért és közölte, hogy a két cigányasszony a kereskedésben kenyeret, szalonnát és dohányt vásárolt s ott sem ismerik őket.

Ez utóbbi esemény azon elfogadható gondolatot ébresztette bennem, hogy a lótolvajok lehetnek cigányok is, a kik a fentolbi elméletem szerint errefelé vették utjokat s meglehet, hogy az élelmet bevásárló két cigányasszony is azokhoz tartozik.

Az ily alapon átgondolt esetleges eredmény reményében, gyorsan felszereltünk és a község hához siettünk, hol az előjáráságtól egy előfogatot kértem. Mialatt az előfogatos befogott, addig a község háza kapujában várakoztunk s eközben a közeli sarki kocsmából, az általam már látott cigányasszonyok egyikét láttam kilépni. A cigányasszonyt nyomban magamhoz hívtam, a ki kérdéseimre a legalázatosabb poszával és jól gigondolt furfanggal azt adta elő, hogy Kolompár Rizinek hívják és egy kocsiából álló karavánjával, tegnapi óta a község szélén táboroz, a kocsijában — úgymond — egy kis pálinkát inni volt, társára vonatkozólag pedig azt adta elő, hogy az egy kis harapnivalóval a falu végén levő sátorukhoz ment.

A cigányasszonynak eme furfangos előadása után, megsappant bennem a dicsőségesnek elképzelt eredmény elérhetése, s mivel már csak igen jelentéktelenné igéző ügyet láttam lelki szemeim előtt, annak halása alatt a már készen álló előfogatot is visszautasítva, egy kisbíróval gyalog indultunk el a cigányasszony vezetése mellett a falu végére. Alig haladtunk azonban mintegy 150 lépésnyire, midőn hátunk megett «Várjanak! Várjanak!» kiáltást hallottunk. A kiáltásra visszafordulva, az előfogatot láttuk utánunk sietni, a ki bennünket utolérve közölte velünk, hogy midőn mi a község háztól elindultunk, egy másik cigányasszony is jött ki a sarki kocsmából és a legközelebbi Kereszt utczába befordulva futásnak eredt, a falu ellenköző szélé felé.

Szerettem volna leszidni magamat, hogy a cigányasszony furfangos félvezetését valónak hittem. Mert sajnos, habár későn is, de most már tisztában voltam azzal,

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

BUTOR

Földes-gazdák.

A gyerekek lóháton mennek az iskolába.

Zsidóország Délamerikában.

hogy a két cigányasszonynak, ha nem is a lótolvajok bandájából valók, mégis becses érdekükben áll a karavánt váratlan látogatásunkra előkészíteni.

Lélekszakadva robantunk hát vissza a községházához, a hol a már kezünk ügyében levő cigányasszonyt a községi fogdába helyeztem el, mi pedig kocsira kapva fergeteg módra a község széle felé hajtattunk, mert már azzal is tisztában voltam, hogy a két cigányasszony midőn bennünket a község ház előtt álldogálni megláttak, veszélyt sejtettek s egyikőjük csak azért adta magát kezünkre, hogy azalatt míg ő vele foglalkozunk, társa egy kedvező pillanatban elosonhasson és a karavánt a közelgő veszélyre figyelmeztethesse. Mily ki-gondolhatatlan is a cigány leleményessége, éles fufangjával a legszorultabb helyzetből is jütszi könnyen megtalálja a helyes kivezető utat.

Ily gondolatok mellett aztán újból bizakodtam némi elérendő eredményben, nógattam is a kocsist a lebető legesebesebb bajtásra, s alig tellett bele néhány perc, már kint is voltunk a falu szélén, a hol libapásztor gyermekektől megtudtuk, hogy a falu melletti vályogvető-gödörből alig néhány percre távozott el egy kocsikaraván cigány. Megtudtuk továbbá a libapásztoroktól azt is, hogy a cigányok az előző nap érkeztek oda, de csak két lovak volt s ember egy sem volt velők, ellenben aznap már négy lovak volt és három cigány ember is volt velők, a kocsiba két lovat fogva, kettőt pedig a kocsihoz kötve bajtottak el, míg sátorukat egy cigányasszonynyal és néhány purdéval visszahagyták.

Ismerve a cigányoknak bűncselekmény utáni örületes menekülési módját, arra utasítottam tehát előfogatosunkat, hogy a lebető leggyorsabban bajtson Madaras felé, a merre a libapásztorok a cigányok távozását megjelölték.

Hogy mily eredménnyel végződik a cigányok hajszája, azt egyelőre még csak el sem képzelhettem, annyi azonban már bizonyos volt előttem, hogy a cigányoknak a gyors ellanást az általunk elszalasztott cigányasszony javasolta, s hogy tényleg oly gyorsan eliramodtak, arra a hallottak után ítélve, határozottan volt megfelelő okuk. Nekünk azonban még nem igen volt más tenni valónk, mint hogy serényen nyomon kövessük, az eszeveszetteen menekülő karavánt.

Madaras közelébe érve megtudtuk, hogy a cigányok a közeget kikerülve, a palotai határ felé hajtottak, ily módon nekünk rövidebb uton, a községen keresztül hajtva, sikerült némi előnyt szereznünk, s midőn a palotai határba bejutottunk, az utvonalon egy kocsiemberrel találkoztunk, a kőtől azon panaszt vettük, hogy alig néhány perccel előbb egy kocsis cigánynyal találkozott, a kik őt megállították s neki a majdnem vadernatuj kocsijáért 150 koronát ígértek és toldásul az ő nézve kedvező ajánlatba bele is egyezett, mire a cigányok a kocsit kicserélték, panaszos kocsijába befogtak és fizetés nélkül villámgyorsan elhajtottak. Könyörögve kért bennünket, hogy kocsiját szerezzük vissza.

A panaszos kérdésökösödésünkre elmondta azt is, hogy a cigányok hármán voltak s kocsijukba két ló volt fogva, két ló pedig a kocsis hátuljához volt kötve; ez utóbbi két lovat drága, gondozott úri lovaknak látta.

Az ekként előadott panasz után már világosan feltételezhettem, hogy a cigányok kocsijához kötött két darab ló lopott és valószínűleg a Waldemári majorból valók.

A cigányoknak ez utóbbi tettük pedig arra vall, hogy üldözéstől tartanak, már pedig kocsival való menekülés esetén nem annyira jó lóra, mint inkább a jó kocsi- csira volt szükségük, a mit elég ügyesen hamarosan meg is szereztek.

Rövid eszmecsere után, a mi kocsinkba fogtuk a panaszos pihent lovait, s a panaszos ember hajtása mellett indultunk tovább a cigányok után, míg előfogatosunkat fáradt lovaival és a cigányok volt rossz kocsijával elbocsájtottuk.

Ily módon aztán új erővel, új lévvel száguldhattunk a cigányok után, s alig egy órányi eszeveszett hajtás után, a palotai cserjések felől, föltűnt előttünk a gyors ügetésben hajtó cigányok kocsija, hátul a két lóval. Új kocsisunk, a midőn a cigányok kocsiját megpillantotta, oly kegyetlenül közé vert lovainak, hogy néhány perc múlva 3—4 száz lépésnyire beértük a cigányok kocsiját, de dacára annak, hogy mi előzőleg jól bebuzódtunk a kocsiderékba, nehogy a kakastoll árulónk és munkánk megnehezítője legyen, a cigányokban valami különös ösztön mégis sejtetett valamit, mert a midőn kocsinkat erősen közeledni észrevették, mindig gyorsabban- gyorsabban iparkodtak hajtani. Kocsisunk azonban oly elszántan és oly elkecsereletten hajtott utánuk, hogy a kocsink és a cigányok kocsija közötti távolság szemlátomást, rohamosan fogyott, s mikor a cigányok látták, hogy kocsink erősen nyomul utánuk, a legkegyetlenebb ütlegetéssel készítették lovaikat a versenyző futásra.

É látva a cigányoknak ez ujabb erőlködését, mi is átmentünk a lehető leggyorsabb bajtásba és felvettük a legvadabb hajszát, a mit ember embertársa után tehet. S ebben az örületes vad hajszában végre annyira beérte kocsink a cigányok kocsiját, hogy kocsisunk már nem állta tovább, hanem hangos szitokkal követelte a cigányoktól a megállást.

Elérkezett tehát az a pillanat, hogy nekünk is kellett tenni valamit.

Járótársammal fegyvert ragadva felemelkedtünk a kocsiban, s mivel már alig 15—20 lépésre voltunk a cigányok kocsijától, erős hangon a „Törvény nevében megállásra szólitottam fel a cigányokat, s minthogy a cigányok felszólításomra nem álltak meg, rettenetes hajtásukban pedig kellek nem értük be őket, ez okból, hogy a vérontást lehetőleg elkerülhessem, utasítottam kocsisunkat, hogy bajtson ki oldalt az ut mellé, hogy onnan rézaut mérve, a cigányok kocsija elől valamelyik lovat előhesssem. Tervem azonban nem sikerült, mivel a cigányok a eselt észrevették, hogy oldalból akarunk rájuk támadást intézni, s így midőn a mi kocsink az útról letért, utána azonnal ők is letértek az útról az ellenkező oldalra, s ekként elérték azt, hogy oldalátamadást már nem intézhettünk ellenük, továbbá a kölesönös letéréssel elérték a cigányok még azt is, hogy tőlünk távolabbra jutottak.

De nini! mi történik most? A cigányok kocsija hirtelen megállt, — talán már teljesen kimerültek a lovak és kiálltak. — Lehet! de mégsem. — Vagy úgy! az már más.

Tépelődve látjuk, hogy a kocsiban ülő két cigányember a kocsiboz kötött két darab lovat eloldozni akarja, valószínűleg azért, hogy azok hátára ülve elmenekülhessenek. Az oldozás azonban nem megy könnyen, rémitő mód összehuzódott már a csomó, bicskát

ÉLELMISZEREKET

Legjótányosabban szállít :::

Készítjja az összes élelmiszereket a m. kir. csendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT cég
BUDAPEST, II., SZENA-TELEK 1. SZAM.

Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk. ☞

Gazdasági gép öszvérekkel.

Boronálás.

Zsidóország Délamerikában.

keres tebát mindegyik, hogy a kötőfékszárít elvágja. — Csak egy pillanat van még és vesztett ügyünk van.

Gyorsan hajtsen oda! ordítottam kocsisunk fülébe a pillanat alatt annyira megközelítettük a cigányokat, hogy azoknak már nem volt idejük tervüket végrehajtani, hanem újból kocsiira kapva eszeveszetten tovább iramodtak. Erre részünkről az együttes „Megállj!” kiáltás már oly vérsztjóslóan hangzott el, hogy hallatára a cigányok kocsijához kötött két darab ló, megbokrosolva, ágaskodni és toporzékolni kezdett, melylyel a cigányok előre haladását nagy mérvben megnehezítették, ezt az alkalmat látva, utasítottam kocsisunkat, hogy iparkodjon lehetőleg közel a cigányok kocsija mellett előre hajtani úgy, hogy a cigányok lovainak gyepelőjét elérve megragadhassem és a lovakat megállásra kényszeríthessem. Járőrtársamat pedig megfelelő éberségre és oljásra figyelmeztettem.

A rettenetes rohamban végre sikerült a cigányok kocsija mellé annyira felhajtattunk, hogy kocsisunk mellett előre hajolva, a cigányok lovainak gyepelőjét megragadhattam, de ugyanabban a pillanatban a lovakat hajtó cigány felemelkedett és egy általam nem látott eszközzel oly erősen fejemre ütött, hogy beleszédülve, a két kocsit közé lefordultam. Vad káromkodást követő puskadörrenést, lódobogásba vegyült kocsizörejt hallottam még, aztán teljesen eszméletlenül terültem el a földön.

Hogy meddig feküdtem a földön, és hogy azután még mi történt körülöttem, azt már csak a tovább szereplő egyének tudják megmondani, én csak annyit tudok, hogy a mikor feleszméltem, ágyban fekve találtam magamat és hallottam, hogy szeretett szakaszparancsnokom valakitől kérdezte: „Nos! mit szól doktor ur a betegünkhöz?” A doktornak szólított ember véleményét akként értettem, hogy nagyobb aggodalomra épen nincsen ok, de egy belső sérülés következtében a csendőrségi szolgálatra alighanem alkalmatlan lettem.

Sokáig épen nem is tartott az én felépülésem, de a csendőrségi szolgálatot valóban nem hirtam tovább és így kénytelen-kelletlen — az eseményekben már nem oly gazdag — nyugállományba jutottam.

A röpkülésről.

Umlauff kapitány, a ki a múlt napokban Bécsből Budapestre 2 óra 21 perc 49 másodperc alatt és Budapestre 2 óra 22 perc 49 másodperc alatt röpkült és a kit a király azóta kinevezett az első tábori pilótának, a „Zeit” junius 29-iki számában elmondta a röpkülése közben szerzett tapasztalatait. Ebből adunk az alábbiakban szemelvényeket.

Kicsit mindig izgatott az ember — így kezdi — a mikor nagyobb röpkülésre készül. Természetes ez; hiszen elvégre tudja az ember, hogy az élete forog koczán; nem a főlelem ez, hiszen a veszedelmet szinte kihívjuk és az pompás dolog! Azt, hogy élünk, akkor érezzük csak igazában, a mikor minden érzékünk, minden idegerőnk legnagyobb megfeszítésével érezzük az életet. Helyet foglalunk a készüléken és alig kezd berregni a motor, birtelen eltűnik az izgatottság. Csodálatos! Egyszeribe biztonságban érezzük magunkat és csaknem határtalanul bizunk a gépben. Mintha a szférák zenéjét ballanók, a mikor szabályosan működik a motor, egyre erősebben és egyre kábítóbban; mást semmit sem hallunk, egyébre semmire sem figyelünk. Lélek szól a készülékből — és örömet hiszünk neki. — Még a földön gurul az aeroplán. Aztán a magasba szökken, mintha mágneses erő ragadná föl; egy ugrással. Magunk szerkkentjük föl, támogatjuk a magassági kormányt. Az utonez nem is érzi azt a pillanatot, a mikor a szilárd földről fölröpkül. A készülék úgyszólván már gördülés közben elveszti a súlyát...

... Leírhatatlan gyönyörűség: tovalebegni a levegőben. Itt-ott, szélcseöndes útrészleteken keresztül, megengedi az aeroplán ezt a gyönyörűséget. Egyik kezem a kormányon, a másik az ölemben: sok kilométert röpkültem már be úgy, mintha fotójjban ülnek, elmerülvén a látnivalóban. Büvösen terül el alattam a föld. Száz méter magasból úgy látjuk a földet, mint a gyermekjáték építőköveit. Ha magasabba emelkedünk, egyre inkább átváltozik a föld fölszíne térképpé. A széles utakat fehér sávoknak látjuk; hébe-korba megvillannak a napfényben folyók, a folyamok; az erdők buján zöldelnek és úgy látszanak, mint a krumpliföldek; a vasuti sinek eltűnnek, hacsak közbe-közbe egy-egy parányi vonatocská nem kúszik a sineken. Keressük az embereket, de csak nehezen akadunk rájuk; sokkal keskenyebb, sokkal kisebb fölületet foglalnak el, semhogy nagyobb magasságból könnyen szembetűnnessenek; már az állatokat: a legelőkn a teheneket, az utcákon a lovakat könnyebb észrevenni. Budapest felé való röpkültömben tehéncsorda fölött is átsuhantam; megtalálom-e a pásztorát, gondoltam magamban és kimeresztettem a szemem; előbb a kutyát láttam meg, csak azután az embert...

... Gyönyörűség a lebegés, a nézelődés és lelkesítő a súlytalanság érzése. A tovaáramló, tiszta, friss levegő tömege különönmódon tüzei az embert. Merőlegesen a gép alatt siklik tova a föld. Mérheterlen nyugalom fogja körül a röpkült, csak a motor kattogja egyhangú, éles melódiáját: énekli a rettentetetlen akarat himnuszát; ez az ének hatalmasan, egyedül terjeng a magasban, más hang nem hallható, emberi zaj nem ér föl oda. Nem hallottam eddig odafönt sem harangszót, sem állati lármát...

... De itt vannak a szélrohamok, a melyek nyomják, taszítják, sülyeszítik a gépet és az embert. Hogy melyek a legkellemetlenebbek, a legveszedelmesebbek? — nehéz választani. Legijesztőebbek azok a szélrohamok, a melyek ejtenek, lezubintanak. Nincs másképp: esünk, zuhanunk a mélységbe föllartóztatlanul, mint a hogyan rossz álmokban sokszor átéltük, váratlanul, előkészület, figyelmeztetés nélkül; egyszerre csak zuhanunk lefelé. A motor egyre gyorsabban jár, ellenállásra nem talál a levegőben. Mondhatatlan csüggedés vebet erőt az emberen, a mikor a motor őrzönységét hallja. Ilyen pillanatokban a halált látjuk magunk előtt; a rómület-

Schwáb József műorás és ékszerész
Szabadka, Fő-tér. ::

A m. kir. csendőrség szives figyelmébe! Az a csendőr, aki órát, ókzart akar vásárolni, egy kézpénz mint részletre, forduljon olyan szűghez, amely rövid 1—2 év alatt kiábrólag csak a csendőrségtől 120 elismerő levélben részeant, ezen elismerést csak azért értik el, mivel a saját kézről szabályzott óra egy hó alatti legfeljebb csak 5 percet különbözhet. Kérem sziveskedjenek mintákat kárni. A mintáknak ára 8 koronától feljebb.

től megdormedhetünk. Manőver semmiféle nem segít. A gép zuban lefelé tűz, hűsz, néha még több méterrel mélyebbre. Lukba akadt a levegőben, olyan helyre, a hol ritkább a levegő és nincs hordozó ereje és a gép zuban mindaddig, a míg ismét sűrűbb levegőre ér, vagy a míg a fölülete elegendő levegőt préselt össze maga alatt arra, hogy megint legyen támasza...

... Gondol-e a röptül a halálra, a mely leskelődik rá? Úgy hiszem: nem. Nekem magamnak sohasem volt az a tudatom, hogy csak játszom az élettemmel. A gépem teljes bizalommal tölt el. Ki gondol a halálra, akár csak az alatta levő óriási mélységre is, a mikor az óceánjáró gőzösön van? Bizik a deszkában, a mely hordja, a gépben, a mely előbbrevieszi. A mikor legutóbb Wiener-Neustadtból elröpültem Sopronba, olyanforma érzésem volt, mintha lezuhannék; csak egy másodperozig. Hirtelen, a ezélhoz már közel, robbanást hallok. Mintha ágyúörgős lett volna. Rómúlten nézek körül. A hordozósik felső szövege, a melyet a levegő magáboz szívott, elrepedt és rongyokban libegott. Egy szempillantás alatt jobbra dől az egész készülék. Csaknem egyidejűleg. Bizonyos, hogy elsápadtam. Fölbukkan alattam a fekete föld. Önkéntelenül belekapok a léoozozetbe, csakhogy valami szilárd tárgyba fogódzhassam. Láttam akkor a balál meredt tekintetét. De rögtön rá elkövetkezett a reakció: megragadtam megint a kormányt és menekülni próbáltam a gyilkos zuhanás elől. Hiszen a mótör tovább működött, úgyeszólván ezt kiáltotta felém: *Bátorság!* Nem tudom oly gyorsan leírni, mint a hogy mindez megeseett. Másodperozek századrészei alatt. Mogint urává lettem a készüléknek. De azért lekem mélydig megborzadtam. Igyekeztem mennél előbb fölklet elérni. Csak le, le! — ezt kiáltotta minden gondolatom. A földi talaj biztossága! Letagadjam az ijedelem mozzanatait? ezek a tanítómestereink! Nem fosztanak meg bátorságunktól, hanem gyarapltják tapasztalatainkat...

KÉPEINKHEZ.

Az üldözöttek Eldorádója.

(Zsidóország Dél-Amerikában.)

A zsidóság általánosan ismert foglalkozása a kereskedelem lévén, szinte hihetetlennek látszik, hogy vannak államok, melyek idegenben, a hol főfoglalkozásuk a földmivelés és állattenyésztés. Igaz, hogy ez óles ellentétben áll a népfaj szokásaival, de hát mit tehetnek azok a vagyonaiktól megfosztott szerencsétlenek, a kiket fuji és vallási különbségük miatt nemcsak hogy minden polgári jogokból kizárt, de még lakóhelyükről is kiűldözött a vallásparancsolta szeretet glóriájával hivalkodó zsarnoki önkény?

Bizony megtanulták a földmivelést és a szabad ország szabad levegőjében, a termékeny prairieken agószközögek, művelt és szabad emberek közt lesznek mindazok, a kiknek pl. Oroszországban vagy Romániában a folytonos üldöztetés folytán szakadatlan kínzenyvedés és türelhetetlen nyomorúság volt az egész életük.

Egy zsidó-gyarmatosító társaság: a Jewish Colonization Association fogta pirtjút az ilyen sorsüldözötteknek és Brazilián, Argentínán, az Egyesült-Államok, Kanadán és Paleesztinán területén birtokot osztanak ki részükre és a gazdálkodásban pénzzel támogatják őket. Különösen nagy számban ilyen zsidó-gyarmat van Dél-Amerikában,

hol a föld még most is a legelősebb és a mellett esodásan termékeny és kövér.

Az idelotepített zsidók a meghatározott mennyiségű földön kívül háromezer dollárt kapnak és a szakcszerű művelés mellett igen jól termő zsiros föld megadja nekik a lehetőséget a tisztességes megélhetésre és a ház esztendő lejáratra adott kamattalan kölcsön törlesztésének pontos betartására. S a mint a jelen számunkban közölt képeken látható, a zsidóság, a kireől pedig általánosan feltéves volt, hogy a földmivelést sohasem tudják megtanulni, megmutatta, hogy normális viszonyok között például paraszt is tud lenni és bármily látlónosan munkázik is, ezen a zsidó gyarmaton zsidó esikés üli meg ezörin a lovat, hóber legény szántogat a rónán és izraelita kisbóros teremtettézi esára-hajszru az igüöröket.

E mellett azonban nem feledkeznek meg a tanulásról és művelődésről sem. Minden ilyen nagyobb telepen modern iskolákat létesítettek, könyvtárakat rendeztek be, szövetkezeteket és kulturegyesületeket alapítottak és az itt szerzett qualifikáció mellett nemcsak kiváló iparosok, hanem közpött gazdáltsztek, lausznrók és szánttsztek is kerülnek ki belőlük.

HIREK.

Adományok. A létesítendő esendőrségi internátus alapja javára újakban a következő adományok folytak be: a kisturi uradalomtól a pozsonyi kerület útján 20, a mélykustélyi esendőróra gyűjtése 6, büntetőtörvénykönyvekért: a szegedi kerülettől 10 és a belényesi szárnytől 4, Dénes Lajos és Horváth János zalaesényi örsheli esendőr ez. örsvezetők gyűjtése 14.90. Az eddigi adományok összege 24,041 korona 80 fillér.

Földrengés által megrongált laktanya. A július 8-án hajnali két óraker hazánk közepörészét ört földrengés, mely Kacskeömöt és Nagyörörnt enjtotta a legörzökonyelben, a kacskeömöti esendőrlaktanyában is nagy kárt okozott. A laktanyában levő altiszti lakás falai bedőltek, a laktanya falai pedig annyira összoropedeztek, hogy a laktanya teljesen hasznavehetetlenné vált. Emboróletben vagy annak testi épségében azonban szerencsére kár nem esett.

Megtámadott járör. Buda Pál temesszlutinai lakos, vörongzó verokodó, július 2-án este 10 óraker Temesszlutinán, az ottani örnek egy járörre által súlyos testi sérülésben tettenérotott, ki a járör láttára az elől megfutamosodott, majd pedig az öt üldözöbe vott Guseila esendőr ez. örsvezetövel szembe fordulva, annak szuronnyos feyveröt lefegyverezösi szándékkal megragadta. A feyver birtoklásáért folytatott dukokodás közben, a helyszinre érkező Horváth Ferenc ez. örmeister, járörtársa védelmére, annak támadója ellen szuronyt használt és azzal Buda Pál bal lapoczkán szurva, életveszélyesen megsebesítette.

KÜLÖNFÉLÉK.

Udvariatlan közmondások. Egy nómot ember összeszerelte a legudvariasabb népek udvariatlan közmondásait. A legudvariasabb három nép a gyűjtő szerint a francsziák, az olaszok és a spanyolok. Mégis mind a háromnak vannak közmondásai a nőről, a melyek jó mértékben vannak attól, hogy hóknak nézhetné őket az ember. Az igaz, hogy azért igazságunk se kell őket elfogadni. A finon francsziák közmondásai között ott van ez is: Egy szul-

mából való férfi többet ér, mint egy aranyból való asszony. — A férfinak csak a szava hazugság, az asszonynak a hallgatása is. — Asszonyi búségnek forgószél a fogasa. — Az anyós is kellemes teremtes volna, ha a leánya nem lenne a feleségünk. — Az olasz közmondások nem ilyen élesek, inkább figyelmeztető természetűek: Lovat, feleséget szomszédod házából vegyél. — Ablakban üldögélő asszony, országot szélén teremt szőlőfűrt. — A ki szereti a vihart, menjen tengerésznek vagy házassodjék meg. — Ha két garasod meg a feleséged elveszett, előbb a két garasodat keresd meg. — A spanyol közmondások közül ezeket válogatta ki az udvariatlanság barátja: Rengeteg sok jó asszony volt a földön: kár, hogy a múlt héten temették az utolsóit. A nő az életben csak háromszor hagyja el a háza kapuját: mikor kereszteni, mikor esküvőre, meg mikor a temetőbe viszik. Mihelyt többször kilép a kapun — már a bűnbe megy. — Tökéletes, jó felesége csak — özvegyembernek van.

A szív munkája. A nem szakember nehezen alkot magának fogalmat annak az eröművi munkának nagyságáról, a melyre a szervi élet egyszerű működésében a mozgások és taglejtések kifejtéséhez szükeég van. Akár hánszor megtörténik, hogy tapsra ragadja a közönséget a cirikusokban az ötvenkilogrammos súlyokkal dobáló hivatásos atléta erejének szemlélése, a mi pedig csakélyesség ahhoz az erő kifejtéshez képest, a melyeket az ember tesz minden mozdulatával. Példaképen figyeljük meg a szív munkáját, a mely az ereken és tüdőn át a vért közvetíti. Ennek a munkának eredményét egy amerikai tudós a következő számokban tünteti fel: A szív egy 15 centiméter magas és 10 centiméter széles szivattyú. Ez a szivattyú percenkint átlag 70 fordulatot tesz, 4200-at egy órában, 100.800-at naponként s 3,679.200-at évenként. Minden dobbanásnál 100 grammnyi vért percenkint 0.45 méter sebességgel hajt körbe úgy, hogy az egész, körülbelül 28 liternyi vérmennyiség két-három percenkint megy át a szív-billentőkön. Ez a munka nappal és éjjel megszokás és számbavehető késlekedés nélkül egyfolytában történik. A kicsi, látzólag oly törekeny szerv 24 óránként olyan működést végez, a mellyel egy tonnát 46 méterre, vagy 46 tonnát egy méter magasságra tudna felemelni. Olyan óriási ez a kifejtett erő, hogy az ötven évig egyfolytában végzett munkával a szív 788 millió kilogrammot tudna egy méter magasságra felemelni. E számítás szerint egy százéves ember szíve az Eiffel-toronynál 430-szorta nagyobb súlyt tudna egy méter magasra felemelni. A tudós végül arra a következtetésre jut, hogy a vérkeringés állandó működésben tartására elbasználta bő elegendő lenne egy-két gyertyafényű villamos lámpa örökös táplálására.

A népek vándorlása. A népek vándorlása, a kifelé és befelé irányuló egyaránt igen élénken foglalkoztatja a kormányokat, gazdasági társaságokat s az irodalmat is a világnak csaknem minden államában, s ezért nem fölösleges a vándorlások lélektanát legalább röviden ismertetni. A kivándorlás főbb okai: a munka hiánya, a gyors meggazdagodás reménye, s némely országban a vallási üldözés vagy az életnek ugyanez okon való megnehezítése. Az elsőnek említett két ok sok millió embernek adta kezébe a vándorbotot Európa minden államában, sőt egyes tengeren túl levő államokban is, kivált Kínában, a melynek nagyszámú kivándorlói Oroszország ázsiai részében megteremtették a sárga veszedelmet. A felekezeti okon való kivándorlás európai

forrása Oroszország és Románia, a honnan százezer számra vándoroltak ki a zsidók. A legmélyebben járó oka a vándorlásnak, mindazonáltal nem az említett három típus, hanem az, a melyet csak az elmélyedő megfigyelés vezet észre: a természet akaratóból való vándorlás. A természet azzal, hogy az emberiség bizonyos részének lelkébe beoltja a vándorlás leküzdhetetlen ösztönét, az ember tulajdonságainak különbségét igyekszik szűkebb határok közé szorítani. A nagyon életrevaló, de nagyon anyagias amerikai némi idealizmus-hoz jut a bevándorló európai révén, a kit viszont nagyobb életrevalóságra tanít. Az angolszász faj kiváló tulajdonságainak összessége a barbár ókori népek s a művelődő németek jobb tulajdonságaiból fejlődött. Az elzászi német finomságot és eleveiséget nyert a francia keveredés útján s ugyanott a francia német komoly-ságot, alapos-ságot. A magyarországi román más, mint a Romániában lakó, mert némi higgadságot, s a kulturához való melegebb ragaszkodást tanult a magyartól. Más fajta a német népeesség is Magyarországon, mint egyebütt, mivel örökölte a magyar faj egyes tulajdonságait, s viszont ő is befolyásolta a magyar faj karakterét bizonyos dolgokban. A természetnek ez az egyenlősítő munkája egyike a legnagyobb dolgoknak a világon, azok közé tartozik tehát, a melyek legméltóbbak a megfigyelésre és tanulmányozásra.

Szerkesztői üzenetek.

57. Kérdése érthetetlen. Fejezze ki magát világosabban, hogy tulajdonképpen mit is akar?

VII. Sz. jelenleg rangidősebb mint K., mert előbb lett ez. őrmester.

Sz. P. 6666. Előző szolgálati évei nem számíthatnak be.

Mosontétény. Magánügyről van szó, szabadságot kell kérnie.

1111. 1. Miután közelebbi részleteket nem ismerünk, csak azt mondhatjuk, hogy a kapott parancsot teljesíteni kell. 2. A második rangosztályba tartozik a mindenkori hadügyminiszter. Tábornagy jelenleg nincs. Vilmos német császár ezen czimet tiszteletből bírja. Az utolsó tábornagy néhai Albrecht főherceg volt.

S. őrmester. Igen.

K. J. 1883. Forduljon kérdésével a helyben levő szakaszparancsnok úrhoz.

11. Tudomásunk szerint nem követelhet.

20. 1. Nem. 2. Igen.

Kiváncsi 12. 1. Büntett. — 2. Vétség. Mezőrendőri kihágás semmi esetre sem.

1. 200. Igen.

Szerény. Külön pályázati hirdetményt küldöttünk Önnek.

Malinás csendőr. 1. Sorsjegye nem nyert. 1. Nem tudhatjuk.

Mozótúr. Kérheti. A folyósításra nézve nem nyilatkozhatunk.

T-22. A résztvevő tagok kölcsönös megegyezésére van bízva. Véleményünk szerint csak ott czélszerű, hol a viszonyok azt megengedik, a logénységre nézve előnyös vagy pedig a helyi viszonyok azt megkívánják.

Hgy. Jól megírt cikkét, sajnós, nem közölhetjük. A tottes kilétét (a napilapok közlése szerint is) az ottani rendőrség derítette ki, az elfogás pedig a rokonoktól nyert információ alapján semmi rendkívüli eljárást nem igényelt.

Sorsjegye nem nyert: R. Sz., A. P. Voila., H. M. Maczonka.

Havasi csendőr. Nézze meg a Postai Szabályok Gyűjteményét III. Rész, 502. oldal, 547. fejezet d) pont, továbbá 6. pont 6a) alpontok.

HIVATALOS RÉSZ.

Őrsáthelyezés.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület belényesi szárnyának jánosdi-i őrse, 1911 június 30-án Tenkegörcbedre helyeztetett át.

Különítmények felállítása.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület területén: Lubló-fürdön és Virágvölgyön, továbbá a m. kir. VII. számú csendőrkerület területén; Homorodfürdön, 1911 július 1-én egy-egy 2—2 főből álló különítmény állított fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1911. évi június hó 29-én Lainzban kelt legfelsőbb elhatározásával: dr. Zandegiacomo Marzer Kálmán, a budapesti I. honvédkerületi parancsnokság állományába tartozó őrnagy-hadbíró, a magyar csendőrfelügyelőség igazságügyi előadójává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Áthelyeztetettek:

1911 július 16-ával:

Bejczy Béla, VI. számú csendőrkerületbeli hadnagy, magyaróvári szakaszparancsnok, hasonló minőségben az V. számú csendőrkerülethez: Nagyszombatba;

szamosfalvi Panajott Sándor, V. számú csendőrkerületbeli hadnagy, nagyszombati szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VI. számú csendőrkerülethez: Magyaróvárra;

kézdíszentléleki Volones István, III. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, 2-ik segédtiszt, a segédtiszti teendők alóli felmentés mellett, szakaszparancsnoki minőségben ugyanazon csendőrkerületnél: Kalocsára;

Stolzenberg Vilmos, III. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, a budapesti 2-ik szakasz parancsnoka, 2-ik segédtiszti minőségben ugyanazon csendőrkerület törzséhez: Budapestre;

Demel Károly, III. számú csendőrkerületbeli hadnagy, egri szakaszparancsnok, ugyanazon csendőrkerületben mint a 2. szakasz parancsnoka: Budapestre;

Rutkovszki Győző, III. számú csendőrkerületbeli hadnagy, kalocsai szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon csendőrkerületnél: Egerbe;

Donó Árpád, II. számú csendőrkerületbeli hadnagy, kevevárai szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon csendőrkerületnél: Resiczabányára;

Herold Ádám, VII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, szászsebesi szakaszparancsnok, hasonló minőségben a II. számú csendőrkerülethez: Kevevárra;

Martin Imre, II. számú csendőrkerületbeli hadnagy, resiczabányai szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VII. számú csendőrkerülethez: Csikszereclára;

bertelendi és vindornyalaki Hertelendy Ignác, III.

számu csendőrkerületbeli zászlós, ideiglenes szakaszparancsnoki minőségben a VII. számú csendőrkerülethez: Szászsebesre;

Tóth Kálmán zászlós, a III. számú csendőrkerülettől, a VI. számú csendőrkerülethez.

Várakozási illékkel szabadságoltattott:

Krisztinkovics István, m. kir. VII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „jelenleg szolgálatképtelen”, 1911. évi július hó 1-től számítandó fél évre.

Választott lakhely: Kelebia-puszta (Bács-Bodrog m.).

Kineveztetettek:

1911 július 1-ével:

zászlósokká:

Fejér Kálmán, VII. és Marssó Pál, III. számú csendőrkerületbeli hadapródok; továbbá

törzserőmesterré:

Szöllösi Imre őrmester, a VIII. számú csendőrkerület állományában.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

Jakabos István, m. kir. II. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, az 1910. évben Krassó-Szörény vármegyében pusztított árvízveszély alkalmával a közbiztonság és rend fenntartása, nemkülönben a vagyonmentés körül kifejtett kiválóan eredményes tevékenységeért; továbbá

Burger Márton és

Baranyi Sámuel, m. kir. II. számú csendőrkerületbeli csendőrök, ugyanezen alkalommal az élet- és vagyonmentés körül fáradhatatlan buzgalommal és önfeláldozással teljesített kiválóan eredményes szolgálataikért.

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Nagy Miklós, Elekes Mihály, Patakfalvi Mihály járásőrmesterek, Forika Péter cz. őrmester, Mugere János őrsvezető, Gál József cz. őrsvezető II-od altiszt, Lukács Gedeon, Lacz József csendőr cz. őrsvezetők, Balázs Antal, Pántya Demeter, Csicsó Aurél, Pap Illés, Rád György, Mánton János és Páskán Leo csendőrök, az 1908. év november havában Marosvásárhely környékén 2062 korona értékben elkövetett többrendbeli lopás teteseinek egy zigányokból álló tolvajbanda tagjai személyében való ügyes kiderítése és elfogásáért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Karácsony József cz. őrmester, 10 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt úgy a közbiztonság terén, mint szárny- és pótszárnyirodai segéd munkái minőségben kifejtett szorgalma, megbízhatósága és eredményes működéseért.

Keresztes Zsigmond járásőrmester, az utóbbi öt év alatt számos büntett, vétség és kihágás kiderítése valamint általában dicséretes működéseért.

Merkur kerékpárok

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kivitel, rendkívül olcsó árak teljes jóállás mellett. Csakély havi részletfizetésre.

— Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. —

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor. alkatrészekből és gummikból 20% árengedm. részesülnek. Arjegyzéket ingyen és bérmentve küld **DÉRY EDE** kerékpár- és varrógép nagyraktár **SZEGED.**

Előléptettek:

1911 július 1-ével:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában;
Rákóczi Gábor őrsvezető, Hornyák Pál és Cseke István cz. őrsvezetők;

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában;
Horváth Ferencz X., Pap János II. és Bögi Ignác őrsvezetők, *őrsvezető cz. őrmesterekké*; továbbá

1911 június 16-ával:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában;
Hegedüs István, Barta János, Biró Balazs és Benedek Ferencz és

1911 július 1-ével:

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában;
Witáwszky K. Istóf, Piller Antal, Bedő János II., Zsiborács István és Viszhofer András cz. őrsvezetők, *őrsvezetőkké*; végül
az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

1911 július 1-ével:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában;
Jantosik Ferencz, Turcsányi János, Varga István II., Harangi Sándor, Kriseh Mihály és Kozma Dávid csendőrök. *csendőr cz. őrsvezetőkké.*

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában;
Ecsédi Kálmán, Lőrincz István, Mudris Ignác és Fekete József csendőrök.

Katonai szolgálati jel:

A II. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel elláttatott:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában;
Szendrei Antal cz. őrsvezető, 1911 június 3-án;
a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában;
Witáwszky Kristóf őrsvezető, 1911 július 10-én, Nagy Ferencz II. cz. őrmester, 1911. július 21-én, Zsilavecz Miklós csendőr cz. őrsvezető, 1911 július 21-én és Kovács Ferencz III. cz. őrmester, 1911 július 29-én.

Névváltoztatás:

Kutcsaj Gábor csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1911 június 15-én 76,226/VI--a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Kovács»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában;
Fülöp Ferencz cz. őrmester, Vass Rozáliával, 1911 június 10-én, Désen.

Csató Máté cz. őrsvezető, Szakáll Veronikával, 1911 június 6-án, Csikszentmiklóson.

Szilágyi István cz. őrsvezető, Kiss Ilonával, 1911 június 11-én, Kolozsvárt.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában;
Moró Pál csendőr cz. őrsvezető, Ligeti Terézszel, 1911 június 17-én, Balassagyarmaton.

Nagy Lajos csendőr cz. őrsvezető, Nagy Ilonával, 1911 június 15-én, Macsán.

A valódi híres 200 éves

**Pozsonyi Seehofer
növény-balzsam**

elismert legjobb és legrégebb háziszor. Kítűnő mindama bajok ellen, melyek rossz emésztés vagy eldugulás folytán állottak elő, u. m. emésztési zavarok, májbaj, bélrenyheség, kólika, agyvérzés, aranyér s hasonló bántalmak ellen. E kizárólag növényi alkotórészekből készült szer hatása kifogástalan és a testre jótékony, enyhe. Számtalan elismerő levél bizonyítja a **Pozsonyi Seehofer növény-balzsam** jóságát, melynek valóságát a kék csomagolás és az itt látható vörös-rák védjegy bizonyítja. Ugyeljunk a **«Földes»** aláírásra. Mindnütt kapható, a hol nincs raktáron, rendeljük a ::

FÖLDES LÁSZLÓ . VÖRÖSRÁK . GYÓGYTÁRÁBÓL, POZSONY, MIHÁLY-UTCZA 49.

1 üveg ára 70 fillér. Utánvéttel 6 üveg 4 K 80 fl.

Szives figyelmébe!

Ugy a csendőrség, mint a rendőrség körében évek óta közkedvelt **Itiesz.** volt
:: kiskunhalasi gyógyszerész ::

lábizzadás

elleni kenőcse egyedül csak **Szent János gyógyszer-tár, Budapest, II., Széna-tér 1. sz.** kapható 1 K 20 fillér beküldése ellenében bérmentve. — Utánvéttel 1 korona 75 fillér. — Telefon 42-12.

**VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9**

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

...: Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek *dus választékban.* ...:

Belügyminiszter ur által elrendelt új mintájú erkölcsi és vagyoni bizonyítvány raktárunkon már kapható.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A nyomozó járőrök jegyzete.

Irtá : Argus.

A nyomozó járőr puhatolódzásainak, adatgyűjtésének és nyomozásának eredményéről, illetőleg a tapasztalatról, valamint a kikérdezett egyének (terheltek és tanúk) nyilatkozatairól, a mennyiben ezeket nem tarthatná pontosan emlékezetben, a csendőrségi II. szolgálati utasítás 138. §-ának 2. bekezdése értelmében, írásbeli feljegyzéseket köteles készíteni s eme jegyzetek alapján bevonuláskor, az idézett utasítás 139. §-ának megfelelően, őrsparancsnokának szóbeli jelentést kell tennie, még pedig olyan részletességgel, hogy annak alapján az őrsparancsnok, a tényállást minden oldalról teljesen megvilágító jelentést tehesse a hatóságoknak.

Ez utóbb jelzett szakasz rendelkezése, a csendőrfelügyelőség «Irányelvek a legénység oktatásához» 388. csf. 1906. számú rendelete folytán annyiban módosult, hogy azok a csendőrök illetve csendőr cz. őrsvezetők, a kik III-ad osztályú írók, mikor járőrvezetőként működnek, a kinyomozott esetekről szóló jelentés fogalmazványát magok kötelesek elkészíteni s felülbírálás végett, a vonatkozó jegyzetekkel együtt, az őrsparancsnoknak átadni.

Ez különben teljesen egyre megy, mert a megállapított helyessége iránti felelősség mind a két esetben a nyomozást, puhatolást teljesített járőr, jobban mondva a járőrvezetőt terheli.

Kivéve természetesen azt a néha-néha előfordulható eseteket, a mikor az őrsparancsnok, a jegyzetekkel támogatott szóbeli vagy írásbeli jelentések felülbírálásánál az esetleg előforduló hiányokat észre nem veszi s így a hatósághoz tett jelentés hézagossága miatt a nem szándékosan ugyan, de mindenesetre felületességéből elkövetett mulasztásért ő is felelősséggel tartozik.

Jelen közlemény megírásánál nem az a cél vezet, hogy egyes megtörtént ilyen mulasztásokat, illetve konkrét eseteket felsoroljak. Csak épen rámutatni akarok arra, hogy az említett jegyzetek minél alaposabb összeállításra mily fontos kötelességet ró a nyomozást teljesítő járőrvezetőre. S hogy fontos és mellőzhetetlen kötelessége volna ez még akkor is, ha az utasítás e részben felre nem érhető rendelkezéseket nem tartalmazna.

Igaz ugyan, hogy a csendőri jelentés szerint megállapított tényállás, a hatóságok előtt csak tájékozással szolgál s egyes kivételes esetektől eltekintve, az ügyben való itélkezésnél azokat nem irányíthatja.

Vannak ugyanis kibágások, vagy jelentéktelenebb vétségek, a melyeknél a hatóságok csupán a csendőrség által helyesen megállapított és félre nem magyarázható bizonyítékokkal esetleg bűnjellekkel támogatott tényállás alapján, még az esetleg tagadásban levő terhelteket is elítélik. És pedig azért, mert annyi bizalommal vannak a csendőrség iránt, hogy a jelentésben lefektetett állításait nem vonják kétségbe.

Hogy ez így van, arra számtalan példát hozhatnánk fel, különösen a közigazgatási hatóságok által hozott ítéleteknél, a melyeknél az indokolás csupán és kifejezetten a csendőri jelentéseken alapul.

Büntetteknél vagy súlyosabb természetű vétségeknél azonban mindig a kir. ügyészség által elrendelt községi előjárósági, vagy a vizsgáló bíró által saját hatáskörében eszközölt kihallgatások előzik meg a bírósági tárgyalást. De még ezek a kihallgatások is mindig a csendőri jelentés által jelzett irányban haladnak mindaddig, míg csak olyan adat nem vetődik felszínre, a melyre a csendőri jelentés felvilágosítást nem nyújt.

Sőt gyakran előfordul, hogy főtárgyalásokon egyes nem eléggé tisztázható mozzanatok megvilágítására, vagy tanuvallomások mi okból való eltérésének tisztázására, éppen a csendőri jelentéseket olvassák fel.

A csendőri jelentésekbe helyezett bizalomnak tehát olyan előnyös megnyilvánulásai ezek, a melyekkel való visszaélést kerülni és a csendőri jelentések helyességébe vetett bizalmat fokozni minden csendőregyén fontos kötelessége. Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha a nyomozás eredményéről szóló jegyzeteink s ennek alapján készített jelentéseink teljesen megfelelnek a való tényeknek.

Közismert tény, hogy bármily jó emlékező tehetsége is van az embernek, órák múltán még sem tud pontosan visszaemlékezni az előtte lejátszódott vagy elmondott esetek minden részletére. Még fokozottabb mérvben előfordulhat ez a csendőrnél, mert míg arra kerülne a sor, hogy a látottakat vagy hallottakat elmondhassa vagy papírra vethesse, vagy a saját maga által való erőszakos

Első magyar vill. erő berend. hangsz. gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szorzódtat szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangsz. készítője, az Orosz és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

osztályi és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szorzódtat szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangsz. készítője, az Orosz és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvós hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Arjegyérk minden hangszerről külön küldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.** 6

kombináltság vagy esetleg közbejött más események téves irányba terelik emlékező tehetőségét és gondolatmenetét.

És, ha nincs jelen az, a kinek a vallomása illetve bmondása az előző helyes irányt megadta, csak teljesen megbízható jegyzeteire van utalva, s ha ilyenek nem állanak rendelkezésére, legkevésbé sem lehet esodálkozni rajta, hogy a megállapított valódi tényállás helyett egy, kisebb vagy nagyobb részben eltérő tényállással számol be őrsparancsnokának az illető járőrvezető.

Már pedig tagadhatatlan, hogy a csendőr járőr legtöbb esetben ilyen helyzetben van. Mert mielőtt az elért eredményről őrsparancsnokának beszámolhatna, a tanukat, sok esetben a terhelteket is elbocsátja; s mielőtt még őrsére bevonulhatna, esetleg közbejött más bűnesetek kinyomozásával is foglalkoznia kell s így nemcsak órák, hanem gyakran napok múltán vonulva be őrsére, könnyen elfelejthetné az előtte elmondottakat s ha jól összeállított jegyzetei nincsenek, nem is lehet a valódi tényállásnak megfelelő és teljesen megbízható jelentést.

Ennélfogva csak az a járőr eszelekszik helyesen, és annak a jelentése fogadható el megbízhatónak, a mely az általa megállapítottak minden részletét, pontról-pontra kétségtelenül megvilágító jegyzekkel támogatja.

Hogy ez a jegyzék milyen terjedelmű legyen, s miféle adatokat tartalmazzon, az mindig a kinyomozott bűnesemény minőségétől függ. Ezt sablonszerűen s egy lapközlemény keretében megállapítani nem is lehet.

E részben a sablonszerűség a káros, a tettes és a tanúk személyazonosságának, lakhelyének, büntetett vagy büntetlen előéletének megállapításáig terjedhet csak. — Ellenben a további adatokra nézve a szerint változik, a miként azt a nyomozás alatt álló eset minősége és terjedelme megkívánja.

Mégis, a mennyire tehetségemben áll, megkísérlem felsorolni mindazokat az adatokat, a melyeket egy megbízható jegyzéknek szerintem tartalmaznia kell.

Első minden esetben a káros vagy sértett előadása. Mert minden nyomozás ennek az alapján veszi kezdetét.

Itt feljegyzendő, hogy kinek a kárára vagy sérelmére, mely napszakban, általában vagy kevésbé forgalmas vagy éppen alig járt területen, nyílt vagy zárt helyen, minő kár vagy sérelem okoztatott.

Ezt követi a helyszíni szemle eredménye folytán tapasztalt vagy éppen megállapított adatok feljegyzése, még pedig, ha annak szüksége fennforog, szakértő egyénekkel való megállapítás alapján és az egyes tárgyaknak vagy nyomoknak esetleg bűnjeleknek és azok helyeinek szabatos megjelölésével, a helyes távolság, magasság, mélység, súly vagy terjedelem méreteinek pontos megállapításával s az egyes tárgyaknak irodalmi esetleg tájbeszéd szerinti megnevezésével.

A helyszíni szemlénél szükséges lehet annak a feljegyzése is, hogy az esetleg talált nyom mely irányból vagy mely irányba, s valamely természetes vagy mesterséges akadályon (folyón, patakon, úrkon, gáton, deszkavagy kökerítésen, garádon) át vezet-e, a melyeken való át- vagy behatolás val mely és milyen segédeszközökkel vagy anélkül is lehetséges volt.

Ha segédeszközökre volt szükség s annak minősége megállapítható, feljegyzendő az is, hogy a tettes magával hozta-e vagy a közelben és hol szerezte; s hogy a bűnesemény befejeztével visszavitte-e előbbi helyére vagy a helyszínén hagyta azokat.

A helyszínén talált nyomokra nézve feljegyzendő, hogy a tettes cipőben, csizmában, ruhaneműből vagy bőrből készült bocskorban vagy éppen mezítláb volt-e?

Ezekután következnek a tanúbemondások feljegyzése; már t. i. azoké a tanuké, a kik a bűnesemény elkövetéséről és a tettes kilétéről tudhatnak és felvilágosítással szolgálhatnak.

Tulajdonképen ugyan a gyanúsított volna először kikérdezendő. De mert sohase tudhatja a nyomozó csendőr, hogy a gyanúsított beismeri-e vagy tagadni fogja bűnöségét, sőt mivel legtöbb esetben a tanúk bmondása alapján akadunk rá a gyanúsítottira is, mindig jó előre gondoskodni arról, hogy a járőr már a gyanúsított kikérdezésénél bizonyítékokkal rendelkezék, hogy ezeket az esetleg tagadással védekező gyanúsított elé tárva, a beismerést ez által is biztosíthassa.

A tanúk előadásából addig, míg részletesen el nem beszélték a mit tudnak, semmit sem kell feljegyezni. Ezek nagyobb része ugyanis olyan bőbeszélűséggel adja elő, a mit tud, hogy ha az mind jegyzékbe kerülne, nagyon megnehezítené az áttekintést. Ennélfogva teljesen végighallgatott előadásának csak a lényeges részét kell papírra vetni s ezt ismételtelen fel kell olvasni előtte s megkérdezni, hogy megértette-e és hogy megfelel-e az ő előadásának.

A feljegyzésnél vigyázni kell a tanúk kifejezéseire és lehetőleg ugyanazon szavakkal és kifejezésekkel kell megrögzíteni a bmondását, a mint ő előadta s ugyanúgy kell azt leírni a hatósághoz tett jelentésbe is, mert ha a későbbi kihallgatásoknál eltérően vallana és a csendőrség előtt tett bmondását elébe tárnák — mint az sok esetben a bírósági tárgyalásoknál is előfordul — mindjárt jobban fog rá emlékezni, mert ráismer a saját elbeszélésére és megmarad a csendőr-járőr előtt tett bmondása mellett.

Ha pedig a tanúk vallomásából annak feljegyzése eme feljegyzés által annak megállapítása válik szükségessé, hogy a gyanúsítottat a nap mely szakában, mily ruhában s mily körülmények között látta s hogy vitt-e valamit, a ruházat leírását pontosan az ő előadása szerint kell jegyzékbe venni, valamint azt is, hogy a mit

A legjobb órák,

47

legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden.

Javítások 5 évi jótállás mellett.

Arjegyzék ingyen!

esetleg magával vitt, becsomagolva vagy csomagolás nélkül volt-e és a bóna alatt, a hátán vagy a kezében függesztve vitte-e.

Ha pedig az az eset fordulna elő, hogy a bűncselekmény elkövetésének egy és ugyanazon mozzanatát együttesen jelen volt több tanu is látta, de közülök egyik vagy másik a nyomozás alkalmával bármily okból kikérdezhető nem lenne, az esetről szóló jelentésben még akkor sem szabad rájuk mint kikérdezett tanukra hivatkozni, ha kikérdezett társa azt állítaná, hogy az se tud többet mint ő s a mit tud, vele egyformán tudja.

A bíróságnál ugyanis könnyen kiderülhet ez a felületesség és veszélyezteteti a csendőri jelentés megbízhatóságát.

Az ilyen tanuk, ha kikérdezésük fontos és tartózkodási helyük ismeretes, mindenesetre kikérdezendők, esetleg más örs útján kikérdeztetendők; — ha pedig a bűncselekmény tényállásának már többek által igazolt részletéről tudna csak, neve a vonatkozó részletre megnevezett tannké után megemlítendő ugyan, de azzal a megjegyzéssel, hogy egy vagy más okból kikérdezhető nem volt s hogy kikérdezése iránt történt-e intézkedés vagy nem.

A gyanúsítottak előadásáról szóló feljegyzések terjedelme mindig attól függ, beismeri-e a bűncselekmény elkövetését vagy tagadja.

Ha beismeri és pedig úgy ismeri be, a mint annak tényállása a tanuk vallomásával már megállapított, ez esetben csak azokat kell megállapítani és feljegyezni, hogy saját kezdeményezéséből vagy másnak és kinek felbujtására cselekedett; voltak-e büntársai és kik; a bűnjeleket önként előadta-e és honnan; a jogtalanul szerzett dologból juttatott-e másnak, kinek és mit, pénzért-e vagy ajándékozás czimén, vagy éppen a bűncselekménynél nyújtott segély viszonzása fejében s hogy a megnevezett ismerte-e vagy ismerhette-e a vett vagy kapott dolognak bűncselekményből való származását is.

Feljegyzendők a gyanúsított előadásából azok is, a miket ő a saját mentiségére mint enyhítő körülményeket felhoz.

Ha pedig tagadná a tett elkövetését, ez állításának igazolására felhozott körülmények is feljegyzendők, természetesen mindazon adatok felsorolásával, a melyek előadását megerősítik vagy annak valóságát megczáfolják.

Megjegyzem azonban, hogy a tagadásban levő terhelt előadásának meczáfolására sohase hozzon fel a járőr a csak maga által kitalált és mivel sem igazolható körülményeket, hanem mindig csak olyanokat, a mit a nyomozás adataival, szakértők s tanuk bemondásával bármikor is bizonyítani tud.

A polgári bíróság ugyanis tanuvallomások, bizonyítékok vagy bűnjelek nélkül, csupán a járőr által kita-

lált — úgynevezett — alapos gyanuokok alapján, ha ezek semmivel sincsenek támogatva s tulajdonképen egyéni feltevéseknél nem egyebek, sohasem hoz ítéletet, hanem az eljárást már a kir. ügyészség megszünteti.

A felsoroltak alapján készített jegyzék általában megfelel annak a követelménynek, a melynek megfelelően kifogástalan jelentést lebet szerkeszteni.

Végül még csak azt jegyzem meg, hogy csupán a tanuk vallomását azon okból elferdíteni, hogy a csendőr járőr előjárója az esetet kiderítettnek lássa; vagy egyenként nem kérdezett tanukat kikérdezetteknek jelenteni olyan hiba, a mely előbb-utóbb megboszulja magát. Egyrészt az által, hogy ez a szabálytalanság illetve mulasztás a vádlott felmentését vonja maga után s így az eset kiderítetlennek tekinthető, másrészt pedig, ha a bíróság az ilyen szabálytalanságokat vagy mulasztásokat a csendőr járőr előjáró parancsnokságával tudatja, a hibás járőr, esetleg a jelentés fogalmazványát felületesen átvizsgáló őrsparancsnok a felelősségrevonást nem kerülheti el.

A mint tehát a nyomozásnál az alaposság a fő, éppen úgy feltétlenül szükséges az alaposság a kinyomozott adatok feljegyzésénél is; és csupán kényelmeskedésből senki se támaszkodjék az emlékező tehetségére, hanem igyekezzék mindent a legpontosabban papírra vetni. Mert csak kifogástalan munkának van eredménye és haszna.

ÉRDEKES- NYOMOZÁSOK.

Egy Pinkerton-eset.

Írta: Fehér István.

A menekülő gonosztevő üldözése igen nehéz és fontos része a kriminalistikának, s tulajdonképen egy-egy probléma, melynek megoldása gyakran komoly feladat elé állítja a hivatott közeget különösen, ha olyan esetről van szó, mely erősen érdekli a nyilvánosságot.

Hogy mily nehéz némely esetben a menekülő tettes nyomára jönni és hogy mennyire üdvös és szükséges lenne a bűncselekmények és gonosztevők nemzetközi úton való kinyomozása és üldözése azt az utóbbi eset is igazolja.

1907 április hó 21-én a délelőtti órákban H. uagánzónó kárára ennek távollétében hetórés útján több igen nagy értékű értékpapir lopatott el; a lopást aznap

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíté Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozál ingy. postai szállítá.

délután 4 óra tájban vették észre. A tett elkövetésével az ugyanazon házban lakó Uhr nevű kereskedő gyanúsítottat, a ki a tett elkövetése után — a nélkül, hogy nejjének megmondta volna, hogy hová megy — nyomtalanul eltűnt, továbbá, mert az elkövetés módja egy, a helyi viszonyokkal ismerős tetteste vallott.

A károsnő ügyszintén a gyanúsított kereskedő nejjének és tanoncjának valamint egy benső ismerősének kikérdezése során a bíróság megállapította, hogy a gyanúsított egyén évekkel azelőtt néhány hónapon át az Északamerikai Egyesült-Államokban tartózkodott, hogy egy ottani ismerősével állandó levelezésben állott — s hogy az utóbbi időben szorgalmasan tanulta az angol nyelvet.

A házkutatás alkalmával előkerült egy brémai hajózási vállalatnak prospektusa is; mint hogy azonban ezen prospektus a holt egyik fiókjában találtatott, felmerült annak a lehetősége, hogy a tettes a nyomozás félrevezetését célozza azzal, hogy ezt a füzetet a fiókban hagyta, azt a látszatot akarván felkelteni, mintha Brémában szállt volna hajóra. Ugyanczen okból a nyomozók nemcsak a brémai, hanem a többi kikötők rendőrségét is értesítették a lopásról. Szerecsére a károsnál megvolt az ellopott értékpapírok jegyzéke, a mely a legtöbb bel- és külföldi rendőrhatalóságnak, de különösen az Egyesült-Államok összes consulatusainak megküldött, az utóbbiaknak oly megkereséssel, hogy erről az amerikai bankokat szintén értesítsék.

Bizonyos idő múlva U. életjelt adott magáról; levelet írt és azt a teljes asszony révén küldte hátrahagyott nejjének. Ez csakhamar kitudódott, azonban csak annyit lehetett megállapítani, hogy a levél New-Yorkban lett feladva. Később képeslevelező lapok érkeztek U. kereskedő ismerőseihez, az ő aláírásával. Ezek is a bíróság kezébe kerültek. Megállapítottatott, hogy a lapok Kanada egyik városában adták postára azonban valószínűtlennek látszott, hogy U. ott telepedett volna, inkább az volt valószínű, hogy csak kirándult oda.

Néhány hét elteltével a new-orleansi consulatus jelentette, hogy ott 1907 július 11-én megjelent egy férfi, a ki Billy Venezolnek nevezte és egy magyar útlevéllel igazolta magát; ez az ember három értékpapírt akart ott eladni s akkor kisért, hogy a papírok a jegyzékben felsoroltak közül hárommal azonosak voltak; kikérdezésekor Billy előadta, hogy a kérdéses papírokat New-Yorkban egy előtte ismeretlen embertől vette. Hogy Billy és U. egyazon személy lett volna, nem lehetett megállapítani, azonban a new-orleansi bankoknál eszközölt puhatólások alkalmával kiderült, hogy Billy több banknál is megkísérelte a papírokat értékesíteni; azonban mindenütt eredménytelenül.

A további nyomozás során kiderült, hogy egy baltimorei bankház egy ilyen körözött értékpapírt bizonyos Wendauer E. nevű embertől megvett, a ki állandó lakhelyül fivérének, Wendauer K. new-yorki lakosnak címét jelölte meg.

Egy, az illetőnek címére a bankház által feladott levél, mint kézbesíthetetlen, visszajött. Egy philadelphiai bankház szintén vett ilyen értékpapírt bizonyos Wendauer Junó nevű egyéntől, a ki szintén New-Yorkot jelölte meg állandó lakhelyül. Egy budapesti ézég három ilyen értékpapírt vásároltatott bizonyos J. N. nevű embertől New-Yorkban.

A vizsgálobíró tanácsára a kárvallott nő a nyomozás

folytatása végéig a Pinkerton National Detective Agency-bez fordult és pedig — miután Uhr minden valószínűség szerint New-Yorkban tartózkodik s közötté és az ismételtlen előforduló Wendauer név között összefüggésnek kell lennie, — a társaság new-yorki osztályához.

Az a körülmény, hogy J. N. New-Yorkban három ilyen értékpapírt Budapesten értékesített és hogy a Budapesten megejtett nyomozás szerint osztrák értékpapírok megvételével és eladásával foglalkozott, mint fontosnak látszó adat, kábeltelegramm útján a detective-osztályllyal közöltetett.

A detektívek kinyomozták, hogy ezeket a papírokat bizonyos Schulz F. A. nevű ember adta el N.-nak. Do kinyomozta azt a bizonyos Schulzot is és ennek révén megállapította, hogy ő a kérdéses három értékpapírt Wendauer Antal nevű társától vette, a ki vele együtt 1908 januárjüig ugyanazon bankháznál volt mint kiszolgáló alkalmazva, de helyét ugyanazon év január 14-én, — a mikor egy egyén Wendauer után tudakozódott, a kitől, mint később kitudott értéktelen részvényeket vásárolt — felmondás nélkül otthagya és nyomtalanul eltűnt.

Uhr kereskedőnek a detektívek által felmutatott fényképén Schulz azonnal Wendauer Antalra ismert és lakcímét is közölte a titkosrendőrökkel; azonban a jómadár már 1907 novemberében elköltözött onnét. Sok utánjárással sikerült Uhr legutóbbi lakását, melyből csak rövid néhány nappal azelőtt elköltözött, kinyomozni. A detektiv alaposan átvizsgálta a szobát és a személtárában megtalálta a hordár által a csomagolás alkalmával használni szokott czédulát, a melyre írónnal W. Billy Syracuse. New-York volt feljegyezve. A kikutatott hordár előadta, hogy Wendauer A. hutora W. Billy név alatt Syracuseba küldetett.

Syracuseban a kiküldött titkosrendőr megállapította és egy elfogadható ürügy alatt meg is tekintette Billy lakását, mely alkalommal ennek Uhrral való azonoságáról is meggyőződött.

Az így közrekerült és beismerésben lévő sikkasztó a kiadatási eljárás után Európába viaszszállítottatott s a bíróság által több évi börtönrre ítéltetett.

A debreczeniek gabonaadója 1685-ben.

A híres alföldi város történetére vonatkozó források közül mindenesetre egyik legérdekesebb a városi diarum. Ez egy jegyzőkönyv, a melybe minden nap beleírták a városra nézve fontos eseményeket. Egyformán megtaláljuk benne a nemcsa város követeinek traktálását Thököly-vel vagy a törökökkel és az időjárás változa-

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjótalanosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.

13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

Lovaglási gyakorlatok.

Harczszerű torna.

Díjugratás.

Lovaglási gyakorlatok.

A Ludovika-Macadémla hallgatóinak július 2-iki sportversenyéről.

tosságát. Az országos fontosságú eseményeket csak röviden érinti, de annál bővebben szól a város ügyeinek állásáról. Természetes tehát, hogy ez a diarium megbecsülhetetlen forrás Debreczen XVII. századbeli történetére vonatkozólag.¹ Ebből merítettük mi is ezen rövid közlemény tárgyát, a melyet érdekesnek tartunk azért, mivel a törökök utolsó erőfeszítéseit mutatja be, hogy hatalmukat fenntarthassák.

Debreczen város bírájává az 1685. esztendőre Komáromi Istvánt választották. Alig hogy 1-én elfoglalta hivatalát, már másnap jött Szathmári János Váradról a pasa parancsolatával, hogy az új bíró sietve menjen be hozzá Váradra. Január 4-én hosszas tanácskoztak arról, hogy a törökök által követelt 1700 kiló lisztnek való búzát hogyan szerezzék be. Végre hosszas tanácskozás után azt határozták, hogy utcánként kell szedni, minden polturára egy véka rendeltetik, mivel, ha pénzünk volna is, nem találhatni, melynek exigálására bőséges tanácsbéli emberek expediáltának utcánként. Ugyanakkor jönnek a szekeresek, a kik a lisztet Érsekújvárhoz szállítják. Ezek jelentik, hogy a nagy hideg miatt az állatok legnagyobb része odavezett, a szekerek pedig mind tönkrementek, sőt sokan még a szekeres emberek közül is megbetegedtek a nagy hideg és éhség miatt. A tanácsnak, mit tehetett egyebet, el kellett küldeni Szentési Jánost és Csehi Jánost Nagy-Kállóba, hogy marhákat vegyenek. Nem tudjuk, hogy mikor jöttek vissza, de az bizonyos, hogy a lisztet február 6-án négy kocsiira felrakva és Borbély András, Ladányi János, Varga György, Borsi János és megfelelő számú lovaskíséretre bízva elindították. Február 20-án érkezik meg az első levelük a melyben értesítik a nemes tanácsot, hogy Vácson vannak és hogy a Mácza² völgyén, Héviz³ egy embertől azt értették, hogy Máczán felül Nógrád felé, Püspök-Hatvan nevű faluban és Szekulyán is a váradiaikat felverték, melyhez ő kegyelmek is Tura nevű faluban közel hálván Málezánál eltértek Vácra, Borsi uramat a liszt felől küldték Nógrádban, de a Bék, reinfecteda bocsátta vissza, mivel abball csak a budai Vezér diszponál, másnap a váradai sanczokságbeli Szanak a Gömli Agával, Csorbacziával és budai csauzall beérkeztek, azok is Budáról várnak, megszámlálván a szánokat, sok híjjával találták, a mieinket is öt híjjával adták bé, hogy annyival inkább a Vezér meghányja, Vácson vagy Budán a lisztet le vigye. Február 25-én már újabb levelük érkezik, a melyben írják, hogy 19 praesentis a Budai Vezértől a váradai csauzokkal együtt Vácra érkeztenek (az hol az lisztet és szekereket hagyták volt), Budán a váradai Pasának mellettünk írott levelét megadván, a Vezér csak megazidogatta, el kellett jönni⁴ előlök semmit nem obtineálhatván a liszt lerakása felől; azon hajnalban az németek, labanczok a várost felvervén, megégették, az kinn lévő szekerebeli nyolcz lovat is kocsisostul elvitték. Az egri élet mind marháikkal együtt elhajtották. Az Vácson várban levő 45 élésszekerek még békével vannak, magok négyen az tűz alatt maradtak meg. Úgy értették ő kegyelmek, hogy az egri, tömösvári, váradai és budai Pasákra biz-

ták, hogy az lisztet Újvárbán lovok hátán vegyék 2000 zsákot is hoztak Budáról, azokat oda várják, addig ő kegyelmeket, lovokat ott tartóztatják. A Kajmekám az előtt való nap 19. praesentis ment Budára. Isten tudja, mit akarnak vélek. Az levélhozó két késérők beszélnek, hogy lovaink elszahaszkodtak, éjjel benn hálnak, nappal az avaron vesződnek, de messze nem mernek menni.

Március elsején már körülbelül 31-en tértek haza a kísérők közül. Hirül hozták, hogy a lisztet Váczott lerakták és minden igyekezetükkel azon voltak, hogy a pasa hazaengedje lovainkat és szekereiket. De ez minden erőfeszítésük daczára sem sikerült. Lovaink annyira megéheztek, hogy «szíjjat, kötelet mit vagdálnak elejekben, azt is megennék.» Mivel a kísérők is éheztek, azért hazajönni kényszerültek. A lovak közül már 11 pusztult el és ha rövidesen nem jutnak élelemhez, mindannyi elbull.

Március 8-án hazaérkezik Vácrról Borbély András, az egyik kiküldött vezető és érdekesen referál az ottani dolgokról.

Előadja, hogy «az váradiaik az ott őriző Pasa akaratjából küldték haza a törökkel együtt a végre, hogy a menynei nyomornságban, kárban őket lenni a Pasának megirták.»

«Ráá menvén a Pasára nagy éhezések felől, az ott való lisztből parancsolta, hogy magoknak süttessenek, éhél meg ne haljanak, az lovak és marhák ha elvesznek is, arrul nem tehetnek.»

Szabó András márczius 15-én érkezett meg és szomoruan hozta hirül, hogy a pasa karóba huzással fengette mindannyiokat, ha a lisztet mindannyit, a mennyit hoztak, fel nem rakják saját lovaikra, de ezek azt nem fogják elbirni, mégis nagy kényszerűséggel el kellett indulni Érsek-Ujvár felé. A kocsisok elheszélése szerint, ők egész Szokolyáig jutottak el, a honnan azonban tovább menni nem bírtak és ezért mindenüket ott-hagyva hazajöttek. Másnap ismét jött hat szekeres ember üres kézzel, mivel ők sem bírtak tovább haladni. «Németet és egyéb ellenséget nem láttak, sem lövést nem hallottak ők, mivel az hátulján voltak, hanem csak látták, hogy a törökök, tatárok szörnyen szaladtak.» A nemes tanács pedig, nem tehetvén egyebet, másnap elküldte Váradra Balla Jánost, Szabó Andrást és Pósalaki Jánost, hogy a Pasának bejelentésük a «váci casusz-t. 20. án már visszajöttek azzal a hírral, hogy «a károkról való jegyzést a Pasának beadván, a mit a 12,000 kila árpáért és 10,000 kila lisztért kezünkben adtak és mit vontak el benne, a mire ment volna, a Pasa computáltatta és találta 1204 tallér híjjával, de mind arrul, mind több kárainkról való végzést halasztotta...» A végzés megjött márczius 27-én Egerből; erős parancsolat a pasától, hogy «Egerben 4000 kila lisztet és száz szekereket küldjünk és Érsek-Ujvárbán szállítsuk.» Míg az meg nem történik, addig a pasa magánál tartja kezesekül Gyárfás Istvánt, Szathmári Jánost és Szabó Andrást.

*

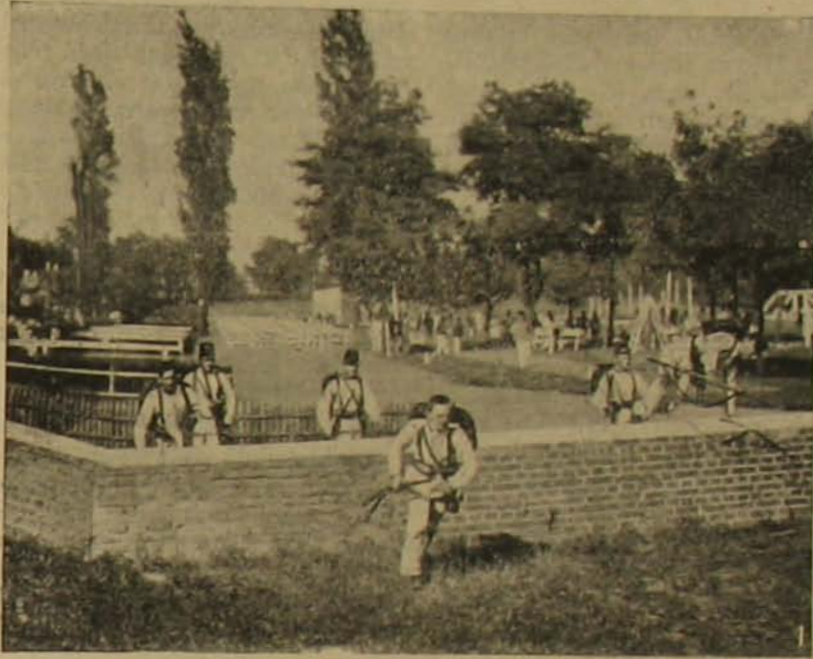
Ilyen erőfeszítésekkel küzdött a török, hogy hatalmát fentarthassa, de ez nem sikerült, rövidesen már a magyarok uralták ezt az országot és a török rövid idő múlva teljesen kitakarodott az országból.

¹ Megjelent hét közleményben a Történelmi Tár 1909—10—11. évfolyamaiban.

² Mácza — Galgamácsa.

³ Héviz — Galgahéviz.

ÉLELMISZEREKET legjutányosabban szállít ::: **BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT cég**
BUDAPEST, II., SZENA-TER 1. SZAM.
Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. esendőség és a cs. és kir. hadsereg részére.
Részletes felvi ágisítást készséggel nyújtunk.

Harcszerű torna.

Harcszerű torna.

A Ludovika-Akadémia hallgatóinak július 2-iki sportversenyéről.

KÉPEINKHEZ.

A Ludovika-Akadémia hallgatóinak július 2-iki sportversenyéről.

A katonai kiképzésnél elsőrendű fontosságu szerepe van a testgyakorlatoknak. Hiszen tapasztalathól tudjuk, hogy a bevonuló ujongez minden tagja, feje, keze, lába, dereka olyan, mintha meg volna merevítve, mozdulata szegletes, járása bizonytalan. A napról-napra fokozódó mérvben folytatott testgyakorlatok mellett azonban úgy-szólván észrovellenül tűnik el a testrészek merevsége. Az izmok hajlékonyak, ingékonyak, a mozdulatok napról-napra szebbek, frissebbek és formásabbak lesznek a mire a testgyakorlatok oktatásszerű gyakorlása véget ér, határozott, biztos, délczeg járásulegeny lesz az esetlen, lomha mozdulatu és járásu ujongezból. Ugyancsak így szokja meg lassanként az ujongez a lóháton való külön-féle mozdulatokat, az ollózást, a bokája összeverését a ló háta felett, a lóháton állva vagy háttal előre való lovaglást és a voltizsirozást, a melyeket mind csak azért kell gyakorolnia, hogy izmai hajlékonyak, ingékonyak legyenek, a lónak minden mozdulatát kitanulhassa, lovát jól megszokja a félelem nélkül délczegen üljön rajta. Valósággal esodaszumba menő átalakulása ez a külön-féle munkák végzésében megcsontosodott, megmerevedett testnek.

A testgyakorlatok igen szép eredményöt mutatták be a Ludovika-Akadémia hallgatói a folyó hó 2-án tartott sportversenyükön, a lovaglási, barcszerü torna és díj-ugratás produkezióiból, a melyeket a jelen számunkban közzétett képeken mi is bemutatunk.

Nemcsak meglepő, de gyönyörköltető is az a határozott, biztos és bátor magatartás, az az edzettség és az a lépésről-lépésre való kiszámítottaság, a mit a magas korlátokat megmászó gyalogosok kifejtenek a úgyszintén a lovasok részéről észlelhető nyugodt és a félelem legkisebb nyoma nélkül való állvalovaglás és a lóbátról való hátrahukfencezés is. Valóságos akrobata és műlovur mutatványok ezek, pedig hát csupán a testgyakorlatok szakszerű oktatásából s a fegyelmezett katonai nevelésből fejlődött ki ez az egész eredmény.

HIREK.

Értesítés. A «Csendőrségi Lapok» folyó évi 20. számában közölt «A milliméter papir felhasználása bűnügyi vázlatok szerkosztéséhez» czimű szakközleményt dr. Ebmer Rudolf gráci ügyész írta. Ezen közlemény, úgyszintén az ismeretelő rajzok, dr. Hans Gross gráci egyetemi tanárnak «H. Gross Archiv f. Kriminalanthropologie und Kriminalistik» czimű bűnügyi folyóirat 1907. évi december hó 19-én kiadott 29-ik fizetében látott napvilágot s abból fordítottát magyarra.

Adomány. A létesítendő csendőrségi internátus alapja javára a királykútpusztai csendőróra, az általa július 8-án a ezéla rendezett táncmulatság tiszta jövedelme gyanánt 24 koronát küldött. Ezen összeggel a tőke 24,065 korona 80 fillérré omelkedett.

Próbaszolgálati idő kiterjesztése. Az igazolványos altisztek vasuti szolgálatba való átlépésének előmozdítása

érdekében, a honvédelmi miniszter a mult évi november 15-én kelt 115,966/3. számú körrendeletével (R. K. 35. sz. szab. rend.) felhatalmazta a csapatparancsnokokat, hogy mindazon igényjogosult altiszteknek, kik oly vasuti szolgálati állásokra törekednek, a melyeknek eléréséhez bat hónapnál bosszabb idejü próbagyakorlat (szolgálat) szükséges, ideiglenes szabadságot hat hónapon felül is egész egy évig terjedő időre engedélyzhessenek. Megengedte egyidejüleg a honvédelmi miniszter, hogy a bat hónapon felüli szabadságidő tartamára az altiszteknek, ha a vasuti igazgatás által részükre engedélyezett díjazásuk (napidíjuk) tényleges illetékük összességét el nem éri a különbözet, a kincstár terhére, előlegesen ki-szolgáltassék. Ezen messzemenő kedvezmény, melyel eddig csak a csapatbeli altisztek élveztek, a folyó évi június 28-án kelt 70,131/16. számú honvédelmi miniszteri körrendelettel (R. K. 28. sz. szab. rend.) a m. kir. és a m. kir. horvát-szlavon csendőrség igazolványos altisztojaira is kiterjesztetett. Ezen intézkedésben újabb bizonyítékát látjuk az altisztiakar érdekeit előmozdító előljárói gondoskodásnak.

Megtámadott csendőrök. A vasmegyei Ostffyasszonyfán július 9-én, délelőtt 11 órakor egy tiz főből álló tömeg a szolgálaton kívül vásárlás czéljából a közsgben járt Borbély csendőrt megtámadta, a támadók egyike a csendőr bal mutatóujját megbarapta s az ekkép megszabzott csendőrtől a kardot is elvette. A kard visszavevéle és a támadók elfogása czéljából az őrsparancsnok vezénylete alatt kivonult három főből állott járört a tömeg ismételten megtámadta, kövekkel és botokkal megdobálta. Járör a támadó tömeg ellen löfegyvert használva, összesen nyolcz lövést tett, minek következtében a támadók közül ifj. Dominkovics József és Dankovics József halhilo, Sági József, Bali József és Szilva József könnyti, a nézők közül pedig Németh Anna súlyos sérülést szenvedtek. A tömeg a fegyverhasználat után szétfutott. Az őrs a felizgatott keléylek csillapultáig 12 fővel meg-erősítettett.

KÜLÖNFÉLÉK.

Egy agglegény kisorsolása. A Filadelfia mellett fekvő Germantown városban nagy most az izgalom a nők körében. Nem kisebb dológról van szó, mint hogy egy megcsontosodott elvekkel bíró agglegény sutba akarju dobni eadigi elveit és be akar evezni a házaság birodalmába. Teszi ezt pedig az Immaoulata Conception nevű templom érdekében, a melyik pikniket fog rendezni, hogy törleszthesse adósságait. Hogy a jegyek minél kapósabbak legyenek, a pikniket az agglegény kisorsolásával kötik össze. A kinek számát kibuzzák, az nyeri el az agglegény kezét, a kinek neve eddig nem jutott nyilvánosságra, csak azt tudják róla, hogy egészséges gondolkodású, jól megtermett férfiú. Sorsjegyeket csakia nők vásárolhatnak.

Szelidített hangya. Egy francia természetudományi folyóirat igazi szelidítési csudáról számol be. Egy Wasmann Jermita nevű természetbúvár szerzetesnek, a ki különösen a hangyák világának kitünő ismerője, sikerült egy hangyát megszelidítenie. Wasmann az általa feltalált mesterséges hangyafészkekben több fajta hangyát tartott úgynevezett «egyestelepítésben», ezt a parafadugaszszal elzárt üvegburát egy tápláló csövel kötötte

Merkur kerékpárok

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jóállás mellett. Csekély havi fizetést kell fizetni. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. — kerékpár- és varrógép nagyraktár

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20% árengedm. részesülnek. Arjegyvélet ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

kerékpár- és varrógép nagyraktár

SZEGED.

öszre. Volt a hangyák között egy egészen kicsi, a többiekkel különböző apró hangya, mely a legkönnyebben volt megfigyelhető. Ez a kis hangya mindig pontosan megjelent a tápláló csöbben, vigan lakmározott a mézből és minden ételből, a mit a csöbbe tettek, aztán visszatért a fészekbe és zsákmányát megosztotta a többiekkel. Wasmann többször kivette a dugaszt a csöböl és ilyenkor a kis hangya kimászott és kint keresett élelmet. Ekkor aztán eleinte egy tü hegyére csöpögtetett mézet tartott. A hangya egy pillanatra visszarettent, de azután újra közeledett és lenyalta a mézet. Később már annyira vitte a kísérleteit, hogy a hangya közvetlenül az ujj hegyéről táplálkozott, a mi nagy csoda, mert a hangyának nagyon finom szaglószerve van a minden idegen élő lény szaga félelmet és idegenkedést kelt benne és vagy támadásra vagy menekülésre készíti. Végül már annyira vitte a szerzetes, hogy a hangya az etetés után minden menekülés vagy ellenkezés nélkül eltűrt, mikor egy finom csipeszzel megfogta és vissza helyezte a csöbbe. A ki ismeri ezeknek az állatoknak testükhöz aránytalanul nagy vadságát, melyhez a bengali tigris valószínűleg bárány szelidségű, az elképzelheti, hogy milyen csodálatos munkát végzett Wasmann páter ezzel a sikerült szelidítési kísérlettel.

Munka és emésztés. Ismeretes, hogy nehéz munka az emésztést nem csak zavarja, hanem azt a processzust teljesen meg is akadályozhatja. Szellemi munka ugyanezt a hatást idézheti elő. Megfordítva is áll ez azonban: t. i. az emésztési tevékenység is kedvezőtlenül befolyásolja a szellemi munka minden formáját. Egy Féré nevű francia tudós érdekes kísérleteket végzett annak megállapítására, hogy mily arányban képes az emésztés munkája az izmok tevékenységét leszállítani; és úgy találta, hogy ez a bátrányos befolyás sokkal jelentékenyebb, mint sejtették. Az étkezés után következő első órában a fáradtság nélkül végzett munka alig a felét éri el annak a munkának, a melyet az ember üres gyomorral végez: de a csökkenés ennek az első órában a kezdetétől a végéig mindig nagyobb. Az első tíz perc 75 százalékos munkeredményre a 45-ik perctől a 60-ik percregig tíz percregig száll le. A fűszerek és izgató eszközök; mint dohány, vagy alkohol befolyása nagyon jelentős mértékben mutatkozik, a mennyiben a fáradtságot eltünteti, de soba hosszabb időre, mint tíz percreg; ennek elmúltával a kimerültség érzése ismét visszatér és pedig fokozottabb mértékben, ennél fogva leghelyesebb a fő étkezés idejét mégis estére, a munka bevégezése utáni időpontra tenni. Könnyű, kismennyiségű villásreggeli délnél, az ebesség érzésének csillapítására elég volna, és ez nem is terhelné meg a gyomrot oly nagy munkával, hogy a munkaerő azáltal érezhetően megbénulna, mint ez a mostani kiadás ebédelés folytán történik.

Az angol koronázás és a táviró. Azt a nagy érdeklődést, a mit az angol koronázás után az egész világ tanúsított, leginkább az illusztrálja, hogy a koronázás napján Londonból vidékre, külföldre összesen 867.000 szót táviratoztak. A következő napon, a körmenet napján pedig 370.000 szót továbbítottak a londoni telegrafisták. Hogy e napokon milyen megerőltetéssel dolgoztak a tisztviselők, azt legjobban az bizonyítja, hogy Londonban különben naponként átlag 150.000—200.000 szót adtak föl. A számok egyébként rendkívüli növekedést jelentenek, szemben a VII. Eduárd király koronázása alkalmából küldött táviratokkal. 1902 augusztus

2-án, a koronázás napján 500.000 szót küldtek el, a következő napon meg 170.000 szót.

A türelempróba. Egy amerikai egyetemi professzor nyolczvezernél több jelentékeny férfi és nő életrajzából kimutatást csinált arról, meddig várakoztatta őket a sors az első nagyobb sikerre. A kimutatás szerint ez a siker így jelentkezett: ötvennégy színésznél harmincz esztendő korában, negyven színésznél huszonöt éves korában; kétszázbatvan művésznél csak negyven esztendő korában a ugyanebben a korban huszonnégy művésznél is. Az írói pályán ötszázhuszonnyolcz férfinak harmincznyolcz évig, kétszázbatvenkét írónőnek negyven évig kellett várni. Ezerkilenczven egyetemi professzor ötven esztendő korában érte el az első sikert, tizenegy női professzor hamarabb: negyven éves korában. Megváratta a sors a számon tartott szerkesztőket is; ötszázkilenczven csak ötven esztendő korokban tudtak sikert elérni, tizenhárom szerkesztőnél még később: hatvan éves korában, a mi már nagy idő. A jogászok, nyolczszázötvenhét, ötvenöt esztendő korokban, száztizenegy zenész negyven éves korában, ötszáznegyven orvos negyvenhét éves korában és négyszázhatvanhat természetűdős ötvennyolcz éves korában aratta le az első siker babérait. Ezek szerint ugyancsak megvárakoztatja az embert a sors, míg az első sikerhez hozzájuttatja, ez a kimutatás azonban nem egyezik meg a tapasztalásainkkal; bizonyára azért olyan kedvezőtlen az eredménye, mert igazi tehetségek pályafutásáról számol be.

A rózsá mint étel. A főtt rózsaleveleket már igen régen ismerik és kedvelik. A tizenharmadik században Franciaországban nagyon kedvelték a rózsalevelekkel fűszerezett ragoutkat és leveseket. Abban az időben nem mindenki természetthetett a kertjében rózsát, hanem csak az, a ki erre külön engedélyt kapott. A rózsatermelőknek a városi tanácsnak évenként, Vizkereszt-napján három rózsakoronát, pünkösdkor meg egy nagy kosár rózsát kellett adniok, a melyekből a tanács rózsavizet készítettett. Kedvelt tézta volt régebben a rózsapogácsa is, melyet úgy készítettek, hogy a téztaba rózsaleveleket keverték vagy egész bimbókat sűrű, tojásos téztaba mártottak és megsütöttek. Különösen a második fajta rózsateresztának állítólag nagyon jó volt az ize, ép úgy, mint a napfölkelte előtt tépelt harmatos rózsalevelekből készített gelée, a melyet úgy csináltak, hogy a rózsaleveleket mozsárban kásává zúzták. Finom dollog a rózsakör is, a melyet rózsaleveleknek alkohollal való leöntése által nyernek. Romániában és Erdélyben a rózsaleveleket csukorral sziruppá főzik, a melyet aztán gyengélkedés, nátha és láz ellen használnak. Törökországban és a vele szomszédos államokban igen kedvelt csemege a «racbat», a melynek egyik főalkotórésze a rózsagelée. Végül itt említendő még a Délországban közkedvelt rózsalepény. A téztaba rózsaleveleket gyúrják bele, azután árnyékos helyen megszáritják. A mikor már keményen száradt, mozsárban finomra törik és ilyen alakban szolgálják fel, vagy keverik tejbe, levebbe és egyéb ételekbe.

Szerkesztői lizenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél

HIVATALOS RÉSZ.

Curiai döntvények.

Vádlottnak az a tette, hogy a szolgálatadója (körjegyző) nevében és megbízásából magánegyénektől felvett, ezek által köztartozásaik törlesztése végett lefizetett összegeket jogtalanul saját céljaira fordította, a helyett, hogy azokat kötelességszerűen szolgálatadójának adta volna át, nem magánindítványra (Btk. 358., 348. §§.), hanem hivatalból üldözendő deliktum, mert elsősorban a befizetők tekintendők sértetteknek, mint a kik közpénzek átvételére és nyugtázására nem jogaított egyének teljesítették a befizetéseket.

(Curia 1911 márczius 1. 1474/1911. sz. a. I. Bt.)

I. A hatósági tagnak vagy közegnek hivatalos eljárása alatt történt tettelegesen bántalmazása megállapítja a hatóság elleni erőszak büntetvényének tényálladékát abban az esetben is, ha a bántalmazás nem a hivatalos eljárás akadályozására irányult, sőt ha azt nem akadályozta is. — II. Az 1890. évi I. t.-cz. 3. §-a szerint az állami utak közigazgatásának végrehajtási szolgálatát teljesítő államépítészeti hivatal tagjai: hatósági tagok.

(Curia 1911 febr. 15. 1126/1911. sz. a. III. Bt.)

Ajánlva feladott levélről kiállított feladóvevényen a czimzett nevének kiigazítása: közokirathamisítás. — Az a körülmény, hogy a jogsérelem bekövetkezése a körülményeknek csak csökkentő okával is elkerülhető, a jogsérelem lehetőségét csak csökkenti, de meg nem szünteti.

(Curia 1911 márczius 29. 2340/1911. sz. a. III. Bt.)

Vádlottnak az a tette, hogy a sértett által 40 koronáról kiállított nyugtát 400 K-ra meghamisította s ellene a sértett által indított sommás perben azt a meghamisított magánokiratot annak bizonyítására használta, hogy kötelezettsége megszűnt: magánokirathamisítás.

(Curia 1911 márcz. 15. 1928/1911. sz. a. III. Bt.)

A rágalmozó beadvány írója, babár a beadványt más részére s másnak az érdekében készíti is, utóbbival együtt tettestársként felel az irat tartalmáért.

(Curia 1911 márcz. 9. 1707/911. sz. a. II. Bt.)

Óraáthelyezések.

A m. kir. I. számú csendőrkerület dési szárnyának isepánmezői őrsé, 1911 július 1-ével Nagydebrekre;

a m. kir. V. számú csendőrkerület balassagyarmati szárnyának csegi őrsé pedig Bujákra helyeztetett át.

fogza. — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük emel-fogza olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

H. Cs. Ricz Ármán gyógyszerész, Szent-János gyógyszerész Budapest II. Szónakér 1. sz.

Gy. J. Alsóviat. 1. Olvassa el az „Illatékaszabály” 42. §. 1. p. második bekezdését, ennél többet mi sem mondhatunk. 2. Az esetben, ha a „Pótlék” XVI. fejezet 11. pontja betartatott, igen. 3. Véleményünk szerint nem. Örüljenek, hogy oly szépen termett szánójuk, a mi bizonyára akkor is megtermett volna, ha az illető nincs elvezényelve. Miért akarnak egy rékáról két bőrt lehuzni? 4. A kögazdálkodás segítőzésére.

Igazolványos altisztek. Mielőtt a polgári állásokat illető kérdésekkel a lap szerkesztőségéhez fordulnának, olvassák el figyelőmmel a „Csendőrségi Lapok” 1910. évi 50-53., továbbá az 1911. évi 2-5. számaiban dr. Végh Kálmán miniszteri segéd-titkár úrnak „Az igazolványos altisztek a polgári szolgálatban” című cikksorozatát, hol bizonyára ki-ki megfogja találni kérdéseire a feleletet.

T. J. Őrmester és Érdeklődő. „Igazolványos altisztek” alatti üzenetnek Önöknek is szól. A beküldött póstabélyeget lapunk javára bevételértük.

N. csendőr. Igen, szolgálati uton.

Felső. Igen. Természetesen a kellő határok között, mivel követelésbe nem szabad menni.

166. K. M. 1. Nem. 2. A másodesendőr nem. 3. A házi-asszonyoknak; ha ilyen nincs a házigazdának. 4. Előírva sehol sincs. A leghelyesebb, ha Ön is úgy szólítja, mint mások. A megilletés cím „asszonyosság, ténsasszony”. Franciaországban például az „asszonyom” (Madame) megszólítás általános a ép úgy kijár a grófnőnek, mint a azatós nejének. 5. A helyes tényállást a kellő adatok hiányában tisztán levele értelmében itten megállapítani nem tudjuk s így választ sem adhatunk. Forduljanak ez ügyben a szárnyparancsnoksághoz.

D. M. 1884. Nem lesz beszámítva.

180. az irodaátalány terhére.

Sz. Olvassa el az 1908. évi 52. számunkban „Erdőőri szakiskola” jelige alatt közölt üzenetünket.

1908 Őrmester. 1. Jelenleg igen. 2. A 331-ik.

B. L. Árokajla. 1. Úgy tudjuk, hogy szeptember 1-én. 2. Adatok hiányában pontos feleletet nem tudunk adni. Ha jól végezte a továbbképző tanfolyamot, legyen türelemmel Őre is majd sor kerül.

Pilisztó. 1. Legalább középiskolai négy osztály, megfelelő kitélő, egy három hónapig tartó szaktanfolyam sikeres elvégzése és sok más egyéb; mindenekelőtt pedig személyesen kell jelentkezni a budapesti államrendőrség főkapitányságánál, hol ha egészségesleg és egyébként is alkalmasnak találják a felvételre, a szükséges utbaigazítást megadják. 2. Tudnunkkal lehet.

Óreg csendőr. 19. A szolgálati idő a tényleges fogyatékhavételig számít, így ha december hóban vizgálják felül, előreláthatólag nyugdíjat fog kapni. (L. Illatékaszabály 27. §. 6. p. e) alpont.)

611. Nem.

F. Galgócz. Alígha illeti meg, mert a közétkezésben négyen vesznek részt.

F. J. 70. Véleményünk szerint betndható.

B. J. 59. Kezthely. Kérelmének sajnálatunkra mi eleget nem tehetünk. A javaslatlétél az illetékes parancsnokság hatáskörébe tartozik; hogy azt meg nem tette, annak bizonyára valami akadályja volt. Az öt év hozzá nem számítható.

Csendőrőrs Palánka. Állategészségügyi kihágását képez.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár tőlől nem képes olcsó finom és jó hang-
szert szállítani, mint REMENYI MIHÁLY, a Ludovika Akadémia házi hangszertan-
ója. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedő, gordonka, harmonium,
harmonika, fa-, rézfuvó-hangszer, lúr, stb., míg Remenyi legújabb képes
írjegyzékét nem olvassa, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, Király-u. 58.
külön költségmentes díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hang-
szerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő

Különítmények felállítása.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület területén: Szirkvashegyen, 1911 július 1-én egy három főből álló különítmény állítottatott fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.**Okiratilag megdicsértettek:**

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőség felügyelője által:

Thurzó Vilmos VI. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a közbiztonsági szolgálat terén, 15 évi csendőrségi szolgálata alatt kifejtett buzgó tevékenységeért.

Nagy János I. és Hantal József VI. számú csendőrkerületbeli cz. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén 18, illetve 13 évi csendőrségi szolgálatuk alatt kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért.

Farkas Illés VI. számú csendőrkerületbeli törzsörmester, 21 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt, úgy a közbiztonsági, mint az irodai szolgálat terén, nagy szorgalommal kifejtett eredményes tevékenységeért.

Nagy Illés, Rab Zsigmond és Mészáros Károly, II. sz. csendőrkerületbeli őrmester, illetve cz. őrmesterek, 22, 16 és 13 évi csendőrségi szolgálatuk alatt, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenység és példás magatartásukért.

Krausz Lajos II. számú csendőrkerületbeli cz. őrmester, egy rablógyilkosság tettesének öt napon át szakszerűen vezetett fásztó nyomozás utáni kiderítése, elfogása és a bűnjelek biztosításáért.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Mészáros János L., Szabó János I. járásörmesterek, Tremmel János őrmester, Tóth Vendel, Tiboly István, Sebrancz Pál, Gábrriel Dénes, Bárány Mihály, Takács János I., Csáder Ferencz, Csillag József, Vljaj Mihály, Magyar István I., Jánossy Rudolf, Horváth Ferencz IX., Horváth András I., Reikárt István, Barcsi János, Kiss József IV., Sznapek József, Hertelendy Lajos, Nagy Ferencz II., Hajdinák Ferencz, Hideg Antal, Bakonyi András, Szakál János, Balogh Antal, Fliszár József, Szöke István, Novák Lajos, Pót Gyula II., Budai József cz. őrmesterek, Bedő János őrsvezető, Sebők Lajos, Nagy Lajos V., Schreiber Mór, Gyurác István, Viszhoffer András, Szabó István III., Sipos István, Kövi Pál, Viszló Imre, Törő János. Schreiber Ferencz, Egyed János, Berkes István, Belső Vendel, Cserna János, Tantos János cz. őrsvezetők, Biró Pál, Angyal Lajos, Zsilavecz Miklós, Pruszi Károly, Molnár Károly, Horváth István III., Gubovics Sándor, Sipőcz Ferencz, Jubász János és Kovács Pál I. csendőr cz. őrsvezetők, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt, de különösen a legutóbbi évben, a közbiztonsági szolgálat terén általában tanusított kiváló szorgalmuk, buzgó tevékenységük és eredményes működésükért, valamint kifogástalan magaviseletükért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. V. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Rákóczi Alajos csendőr, egy tüzeset alkalmával az életbiztonság és vagyonmentés körül tanusított bátor és önfeláldozó magatartásáért.

Kalács István csendőr cz. őrsvezető és Kulbert János csendőr egy tűzvész alkalmával a tűzoltás és vagyonmentés körül tanusított ügyes és fáradságot nem ismerő tevékenységükért.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Páris Lajos, Krommer A. József, Vida István cz. őrmesterek, Klein Károly, Szép Lajos, Gangler Ferencz, Horváth Károly III., Goczán Gyula, Szanati József II., Teller József, Tóth János II., Németh István X., Bagoly András cz. őrsvezetők, Miklós Gergely, Homola Ferencz, Szalai István, Cseb Antal, Márkus József, Krosz György, Morócz Imre, Asbóth József I., Domonkos Ferencz, Hersits Mihály, Bitter Ferencz, Nyerges Benjámín, Pataki Ferencz, Zsittek Ferencz, Vörös István, Tótiván Ignác, Kalma Imre csendőr cz. őrsvezetők és Matoseő Alajos, Toki István, Császár János, Korcsmáros József csendőrök, hosszabb csendőrségi szolgálati idejük alatt, de különösen az utóbbi évben a közbiztonsági szolgálat terén tanusított buzgó tevékenységük, eredményes működésük és jó magaviseletükért.

Előléptettek:

1911 július 1-ével:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: Tóth Pál János, Kapacz Áron, Mikosevics Sándor, Dombi Márk, Kiss József II., Pauli József, Illés József és Györgypál Albert *őrsvezetők cz. őrmesterekké*:

Villányi Imre, Deák Mihály, Lindner János, Baricz Károly, Puskás József I., Todorán Zakariás és Horváth István IV. cz. őrsvezetők, *őrsvezetőkké*;

az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

1911 június 5-ével:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában: Müller János csendőr és

1911 június 8-ával:

Lunguj János csendőr, *csendőr cz. őrsvezetőkké*.

Katonai szolgálati jel:

Az I. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Orbán János járásörmester, 1911 május 13-án.

A II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Tausz Joachim csendőr cz. őrsvezető, 1911 június 22-én.

Névváltoztatások:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Hurdukasi László csendőr cz. őrsvezető, a m. kir. belügyminiszter urnak 1911 június 21-én 76,229/VI—a. sz. alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Hunyadi»-ra változtatta.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Blasiu (Bláza) Ábrahám cz. őrsvezető, a m. kir. belügyminiszter urnak 1911 június 15-én 76,225/VI—a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Balázs»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Lindner János őrsvezető, Lambert Zsuzsannával, 1911 július 2-án, Németszentpéteren.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:
Váradai Ferenczjárás-örmester, Kendöl Rozáliával, 1911 június 24-én, Budapesten.

Székely Ferencz cz. őrmester, Dekner Etelkával, 1911 június 25-én, Váiban.

Nagy Ferencz őrmester, Gombarovics Anna Mária Rozáliával, 1911 június 22-én, Laskón.

Tóth Kálmán cz. őrsvezető, Hegedüs Terézszel, 1911 május 28-án, Kisgörbőn.

Németh György III. cz. őrmester, Marton Teréziával, 1911 május 21-én, Felsőiskázon.

Gerencsér Ferencz cz. őrsvezető, Oavald Teréziával, 1911 június 8-án, Kerczán.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Kovács János cz. őrsvezető, Fülöp Linával, 1911 június 25-én, Parajdon.

Kató Bálint cz. őrsvezető, Schuffert Katalinnal, 1911 június 25-én, Szászmagyaroson.

Szász Márton őrsvezető, Benedek Máriával, 1911 június 5-én, Kisbacsonban.

Sárközi József cz. őrsvezető, Horváth Karolinával, 1911 június 17-én, Lupényban.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Szöllösi Imre őrmester, Mándy Vilma Klárával, 1911 június 8-án, Lázárban.

Kis p. Károly cz. őrmester, Hetey Idával, 1911 június 13-án, Nyirmihálydon.

Mizsei Pál cz. őrsvezető, Bozsodi Juliannával, 1911 június 17-én, Szamosdobon.

Szilágyi József cz. őrsvezető, Kovács Zsuzsannával, 1911 június 30-án, Szatmárcsekén.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás a fecsádi királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Telekkönyvi vizsga. Négy középiskolai osztály. Kérvények a lugosi kir. törvényeszek elnökéhez 1911 július 31-ig.

Egy irtóki állás az aranyosmaróti királyi törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 480 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Próbaszolgálat igazolása. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a aranyosmaróti kir. törvényszék elnökéhez 1911 aug. 7-ig.

Egy irtóki állás a pozsonyi királyi törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 720 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a pozsonyi kir. törvényszék elnökéhez 1911 augusztus hó 3-ig.

Egy hivatalozolgai állás a dévai kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 240 korona. Ruhailtmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a dévai kir. törvényszék elnökéhez 1911 évi aug. 15-ig.

Szives figyelmébe!

Ugy a csendőrség, mint a rendőrség körében évek óta közkedvelt Riesz, volt
:: ktskunhalasi gyógyszerész ::

lábizzadás

elleni kenőcs egyedül csak Szent János gyógyszerész, Budapest, II., Széna-tér 1. sz. kapható 1 K 20 fillér beküldés ellenében bérmentve. — Utánvéttel 1 korona 75 fillér. — Telefon 42-12.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

∴∴∴ Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ∴∴∴

Belügyminiszter ur által elrendelt új mintájú erkölcsi és vagyoni
bizonyítvány raktárunkon már kapható.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A rendőrkytáról.*

Írta Havranek János csendőrhadnagy.

Legutóbbi cikkem megjelenése óta oly események történtek ezen ügyben, a melyek alkalmasak arra, hogy ismét pár szót szóljak róla.

Elsősorban azt tapasztaltam, hogy talán semmi nem volt olyan jó hatással erre, mint a pozsonyi rendőrkytavizsga. Az ott jelenvolt tisztikar és legénység meggyőződött arról, hogy osztrák bajtársaink már túl vannak azon, hogy az eszme *életrevalósága* felett vitatkoznak. Ők már használják is a kutyákat és közöttük nem egy van, ki a gyakorlat folytán már az idomítás művészeként ismeretes a többi altiszt előtt.

A mi a kutyákkal bemutatott dolgokat illeti, erre vonatkozólag megjegyzem, hogy nem egészen ilyennek kell ám a németországi vizsgákat elképzelni, mert ott 30—40 kutya is szerepel. Ezek között azután több olyan is van, mely már huzamosabb idő óta teljesít közbiztonsági szolgálatot. A pozsonyi kutyák majdnem mind kezdők vagy legalább is fiatalok voltak és innen van az is, hogy a legérdekesebb mutatványok elmaradtak. Pozsonyban a nyomozás mindig friss nyomokon történt, azaz egy kutya sem dolgozott ki órákkal előbb ejtett nyomokat. Hogy ennek bemutatását mellőzték, ennek leginkább az lehetett az oka, hogy a terep nem volt erre alkalmas. Az ilyen nyomnak ugyanis erdön, mezőn, bokron, árkon kell átvezetni, oda pedig a közönség nem követheti szemével a kutyát, mert ott nincs a kilátásra alkalmas magaslat, vagy kilátó torony.

A vizsgán szerzett benyomások után most már azt óhajtanám elérni, hogy szakaszparancsnok bajtársaim, valamint az altisztek és az idősebb csendőrök közül azok, a kik bajlandók lennének az ügyet felkarolni, tömörüljünk össze egy érdekeltséggé, mert ellenkező esetben még nagyon sokáig csak a levegőben fog lógni ezen kérdés ügy, mint eddig.

A legtöbbben még most sincsenek tisztában a kutya mikénti beszerzésével, tartásával és az idomítás tartumával.

* Czikkiró nézetei korántsem fedik mindenben a mi nézeteinket. Tekintettel azonban a közérdekű és nagy horderejű kérdésre, nem zárkozunk el annak közzétételétől. (Szerk.)

A beszerzésre és tartásra vonatkozólag előre is megjegyzem, hogy míg ön buzgalomból és saját erőnkől meg nem mutatjuk, hogy a kutyák tartása czélirányos, addig állami segélyezésre ne számítsunk. Így volt ez külföldön is. Ha a segélyre várunk, nem helyesen cselekszünk, mert látatlanban az állam nem áldozhat a befektetésekre.

Eddig grammofonokra, kerékpárra és ékszerekre költötte a jobb anyagi viszonyok között levő csendőr a felesleges pénzét. Nem lenne praktikusabb ezt a felesleges pénzét kutyára költeni? Én azt hiszem, hogy ez sokkal szebb és hasznosabb cselekedet is lesz előbbinél. Szebb azért, mert önzetlen és tisztán a szolgálat érdekét előmozdító cselekedet lesz, hasznosabb, mert különösen azok, kik most elsőnek szerzik be a kutyákat, jövő évben a kutyakölyköket a nagy kereslet következtében már szép áron eladhatják.

A kutyát még külföldön is legtöbbnyire maguk a csendőrök szerzik be saját költségeikre. Így azután már jobban gondjút viselik az állatnak, mint ellenkező esetben. A mi a kutya tartását illeti, az havonta 3—4 koronába kerül, de erre és a beszerzésre vonatkozólag volna egy ajánlatom.

Azon szakaszban, hol valaki kutyát óhajt idomítani, 5—6 környékbéli őr rendezzen egy zártkörű jótékony-czélú táncmulatságot. Ha ezt a szakaszparancsnok kellő mértékben támogatja és ha a környék intelligenciájában egy kis propagandát csinál az ügynek, azt hiszem, könnyen összejön 2—300 korona tiszta jövedelem. A dolog nem esbet kifogás alá, mert a csapatok is rendeznek hason czélokra mulatságot, de szerintem a jótékonyág gyakorlásának ez a legmegengedhetőbb, illetve elfogadhatóbb módja is.

A 300 koronából telnék kutyára, ketreczre, tartásdíjra, idomítási segédeszközökre és így az első nehézségek meg leunónek oldva.

Ha egy táncmulatság tiszta jövedelme nem tenne ki 300 koronát, akkor két rendezőbizottság egyesülne. Esetleg felsőbb helyen döntenék el a pénz hovatartását.

Azt hiszem, különösen a nagyobb uradalmak és ipari vállalatok leginkább hozzájárulnának az ügghöz, de a főszoigabírók is megnyerendők lennének, mert az ő

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oszkai és a szabadságharcos Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket, Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltnék. Arjegyék minden hangszerről külön küldetük. Magyarország legnagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára. 6

STOWASSER JÁNOS

osztályi és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir.

Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket, Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltnék. Arjegyék minden hangszerről külön küldetük. 6

Magyarország legnagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára. 6

jóakarattal is sokat segítene. A testület becsülete ezzel esorhát nem szenvedne, mert nyilvánvaló, hogy az öszszegből részünkről senki anyagi hasznot nem fog húzni, sőt mindenki tudja, hogy tisztán a közbiztonsági szolgálatnak minél kifogástalanabb ellátásának eszméje vezérel bennünket.

Ha csak 15–20 kutya árát sikerülne is az egész országból összegyűjteni, azzal megvetnök az ügy alapját, mert a kutyáktól iradékokat kapnánk, az idomítók-tól pedig kedvet kapnának sokan és mindig többen és többen kezdenék azt meg.

Az idomítás, mint már egyszer jeleztem, 6–8 hónapig tart, bár most van egy új módszer, mely szerint állítólag nyolcz hét alatt ki lehet képezni egy okos kutyát. Mivel azonban ezen módszer mellett naponta négy órán át kell foglalkozni a kutyával, ez a mi szempontunkból tekintetbe nem vehető. Nálunk ugyanis senki sem foglalkozhat a kutyával többet, mint 1/2–1 órát és így eltart az idomítás, mint már mondtam, nyolcz hónapig.

Ha sikerülne kellő módon tömörülnünk, akkor arra is lehetne esetleg reményünk, hogy megengedik, miszerint az idomító a nyolcz hónap alatt minden nap egy órával kevesebb szolgálatot teljesítsen, mint rendes kiszabot szerint köteles volna. Ezen óramulasztás későbbben karnatostul visszatérítődnek a kutya hasznos szolgálatai útján.

Az idomítási utasítást illetőleg jelenleg már abban a helyzetben vagyunk, hogy ha kell, az pár hónap alatt nyomásban is kiadható lenne. Sajnos, e tőren is az anyagiak játszzák a főszerepet, mert csakis abban az esetben lenne a kiadás célirányos, ha a könyv kellően elhelyezhető lenne és bár hiszem, hogy sikerülni fog kieszközölni, hogy a könyv hivatalból rendeltessék meg az orskönyvtárak részére, de addig is legfontosabbnak tartom annak megállapítását, hogy voltaképen mennyire érdeklődik a legénység a kutyaügy iránt?

Nagyon alkalmas lenne, hogy ha azok, kik annyira érdeklődnek a dolog iránt, hogy határozott szándékukká vált kutyát idomítani, tudassák ezt velem szolgálati jegyben. Tudassák azt is, hogy ha az idomítási utasítás egyelőre nem szereztetnék be hivatalból, akkor ezen könyvet előreláthatólag, illetve ennek daczára is megrendelnék-e mondjuk körülbelül négy koronás árban? Előre is kijelentem, hogy az erre vonatkozó értesítés nem bírna kötelező erővel.

Felszólítom tehát az érdeklődőket, hogy ez ügyben forduljanak hozzám és ha valakinek volna valami javaslatu, ezt is tudassa velem.

Megnyugtatósal közlöm azt is, hogy Németországban és Ausztriában is épen ily nehézkesen tudott gyökeret verni a mozgalom, ugyanannyira, hogy az első kimondott felsőbb anyagi hozzájárulás csak alig pár hete jelentkezett és pedig havi és fejenkénti 12 korona kutyafar-

tási átabányban. Ez is tehát egyvel több ok arra, hogy reméljük, hogy lassacskán majd mi is elérjük azt, mit az osztrák bajtársak kitartó és fáradhatatlan ügyszere-ttel már kivívtak.

Végül felkérem még az érdeklődőket, hogy a nyomnyiben már találtak volna idomításra alkalmas kutyát az országban, akkor a kutya részletes leírása mellett ezt is tudassák velem; hogy pedig tudjam, meddig számíthatok az érdeklődők jelentkezésére, kérem az öszszes értesítéseket a jövő hó végéig hozzám juttatni. A jelentkezők számát alkalmissal közölni fogom.

Az áruló tintásítveg.

— Irta Pétervári István őrmester. —

1900. évi november hó 4-én este 10 órakor egy titokzatos módon elkövetett gyilkosság híre verte föl a már nyugalomra tért, de különben is elég esztelen Rét-ség község lakosságát. Híre ment ugyanis, hogy a magányosan élő özv. E. F. szatócsnót saját lakásán, kőtéllal való megfojtás következtében meggyilkolva találták. Az esetről az ottani őrs is értesült, de a véletlen úgy hozta magával, hogy Hunyadi József ottani őrs- és járásparancsnok szemlétutazáson, az őrsvezető másodaltiszt pedig egy esendőrrel nyomozás végett rendes szolgálatban távol voltak, s így csak egy esendőr volt otthon. — Ez pedig mit sem tehetett egyedül mást, minthogy az esetet, másnap táviratilag bejelentette a szakaszparancsnokságnak és az illetékes kir. ügy. széknek.

A szakaszparancsnok-ág intézkedése folytán a nyomozás vezetésével Szélyes Mózes járásőrmester lett megbízva. Katona László, Csorba József és én mint őrmester őrsparancsnokok egy-egy esendőrrel lettünk a járásőrmester támogatására kivézényelve. Időközben Hunyadi járásőrmester is bevonult a szemléből, s így együtt a helyszínére mentünk.

A zord idő és a kora reggeli órák daczára, már egész tömege a kíváncsiaknak állta körül a szatócsüzletet, kik borzalommal tárgyalták az esetnek képzeletből merített és kiszínezett részleteit.

A míg a községi előjáróság közbenjöttével a helyszíni szende megtartásával és az üzlet környékének átvizsgálásával foglalkostunk, azalatt az üzlet közelében ácsorgó és egyre szaporodó néptömeg előtt L. J. a meggyilkolt veje nagy hangon kiabálta, hogy annak a ki a gyilkost kézrekeríti, ő, mint a meggyilkoltnak egyedüli és közvetlen örököse, hajlandó 2000 kor. jutalmat adni.

A legjobb órák,

47
legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részleltetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

48
Mórásnál Szegeden,
javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

A helyszíni szemle során megállapítottuk, hogy a meggyilkolt az utcára nyíló üzlettel egybeépült egy külön kis szobából és egy nagy szobából s ez utóbbiból nyíló konyhából, és a konyhából nyíló kis kamrából álló lakásban a gyilkosság idejében egyedül lakott, mert cselédje négy nappal előbb, a vő brutális bánásmódja miatt elhagyta.

A hulla a kis kamarában hanyatt fekvé találtatott, nyakán egy négy méter hosszú és hat milliméter vastag kötél burokra vetve úgy, hogy a burok hátul a nyakcsigolyára esett, a kötél többi része pedig a földön hevert. A hulla jobb kezének töcsontja táján egy két centiméter hosszú és öt milliméter széles egyenőtlen tintafolt volt látható. Bal lábán posztó félcipő volt.

Az üzletből nyíló kis szoba egy ágygyal, egy asztallal, mellette két székkal és egy szekrényvel volt butorozva. A szekrényajtó fel volt szakítva, s abból holmi limlom és ruhadarabok a szobapadlóra kiszórva. Ezen szobában egy négylábú vaskályba is volt beállítva úgy, hogy az a nagy szobába nyíló ajtót félig elfedte, s a mint azt a deszkapadlón felfedezett s a kályha lábaitól származó rozsdafoltok igazolták, helyéből a nagy-szobaaajtó felé volt elmozdítva. A többi butorzat felsorolása felesleges ugyan, de azért idejegyzem, hogy a kis szobából nyíló nagy szoba padlóján végig egész az ebből nyíló konyhaajtóig, letörítve volt 50 centiméter szélességű három darab szőnyeg, egyike rendetlenül a konyhába nyíló ajtónál a küszöbön volt összesodródva, s ugyanezen ajtó küszöbdeszkáján, a hulla jobb lábáról hiányzó posztó félcipő is fel volt akadva, a mi arra mutatott, hogy a szatócsonót meggyilkolása után a földön vonszolták a kamrába.

A kis szoba asztalán, a mint az beigazolást is nyert, egy ottani vevő által még a gyilkosság elkövetése előtti napon délutáni órákban a szatócsonónek átadott bevásárlási könyvecske volt letéve, melybe a bevásárlandó és másnap elvinni szándékolt árucikkek minősége és mennyisége irónnal tételenként a vevő által voltak bejegyezve. A cikkek egyenkénti értéke pedig a meggyilkolt által sajátkezűleg tintával volt beírva. A fizeendő összeg összeadása is megvolt kezdve, de nem volt egészen befejezve. Abból a körülményből pedig, hogy a megkezdett összeadás el volt mázolvva s a meggyilkolt jobb keze csuklóján tintafoltok voltak, nyilvánvaló volt, hogy a tettes a számadás közben lephette meg áldozatát, a kinek szemüvege és írótolla az asztalon volt, a tintásüveg pedig az asztaltól két méter távolságra az ágy végénél a padlón hevert, melyből ezen a helyen egy kevés tinta is kiömlött.

Időközben a vizsgálóbíró is megérkezett, s intézkedése folytán az elraboltak vélt tárgyak hiányának megállapítása végett jelenlétében hozzá láttunk a házkutatás megtartásához, de mert a meggyilkolt összes készpénzét és értéktárgyait megtaláltuk, részben a feltört szekrényben, részben pedig az áruasztal fiókjában egy dobozban elhelyezve, rájöttünk, hogy nem rablógyilkossággal, hanem csak egyszerű gyilkossággal állunk szemben, s hogy a tettes a rablást be nem fejezte, annak tulajdonítottuk, hogy munkaközben meg lett zavarva, s ez okból a szekrényben megtalált pénzt és egyéb tárgyakat hátrahagyta. E véleményünknek a vizsgálóbíró is helyt adván, a további nyomozást reánk bízta, ő pedig a gyilkosság felfedezőjének: leánya és vejének kihallgatása, s egyéb idetartozó teendőinek elintézése végett a helyszínről a járásbírósi épületbe eltávozott.

A vizsgálóbíró távozása után a helyszíni szemlét újból a legtúzetesebben megejtettük, s a talált tintásüveg fekvését, valamint az ágy és asztal elhelyezését behatóan szemügyre véve, megállapítottuk, hogy a meggyilkolt ellenfelével szemben való védekezés és hadonázás közben a tintásüveget lelökte az asztról. De mivel a párnákkal magasra vetett ágy mellé az asztal úgy volt állítva, hogy az — az ágynek a padlón heverő tintásüveg felé eső végénél — szorosán az ágydeszkához csatlakozott, az asztalnak pedig a tintásüveg felé eső része asztali edényekkel volt telerakva, sehogy sem találtak lehetségesnek, hogy az üveg az asztal és ágy között, vagy az asztalon volt edények között fennakadás nélkül eshetett volna le a padlóra és még hozzá ellenkező irányba.

Rövid gondolkodás után azon különösnek és ellentétesnek látszó meggyőződésre jutottunk, hogy az üveg csak úgy juthatott az ágy végéhez, hogy midőn a tettes az asztalnál ülő áldozatának a burkot közvetlen közelből a nyakába dobta, az ijedségtől megrémült nő, jobb kezével a baloldaltól feléje közeledő ellenfele felé kapott, s ekközben az asztalon előtte volt tintás üveget jobb kezével leütötte baloldali irányba. Az üveg pedig a mint azt az asztal mellé állított székől és asztaltól szintén bal felé, félméter távolságra a deszkapadlón talált tintafoltok mutatták, megállapításunk szerint, mielőtt a padlót érte volna, más tárgy hiányában a tetteshez hozzá ütődhetett és csak így juthatott el az asztaltól két méter távolságra, ellenkező irányban az ágy végéhez. Ezen nézetünket részben bizonyítani látszott azon körülmény, hogy a szoba szélességben négy méter volt. Ha tehát az üveg az asztról a leírt módon löködt le és a tettesben fel nem akadt volna, a kor az üvegnek két méter távolságra kellett volna egyenes irányban gurulni a falig. Innen pedig a falhoz való ütődés folytán visszafelé a szoba egész szélességén; tehát négy méter távolságra ellenkező irányban az ágy végéhez.

Ezt pedig lehetetlennek tartottuk azért, mert ha az üveg ily erővel hozzávágódik a falhoz, bizonyára összetörik. Ha pedig véletlen folytán össze nem törnék a falnál, vagy pedig a padlón, négy méter hosszúságra a tinta kiömlése nélkül nem gurult volna az ágy végéhez.

A nagy szoba ismételt átvizsgálása közben az egyik kiterített szőnyegen néhány alig látható tintacseppel sikerült felfedeznünk s mivel a hulla átvizsgálásakor annak ruháján tintanyomot nem találtunk, az volt az egybehangzó megállapításunk, hogy a tintafoltok csak úgy juthattak a szőnyegre, hogy a tettes a leöntött ruhadarabja a tintát hamarosan magába nem itta, így a hullának a kamrába történt vonszolása közben ruhájáról a tintafoltokat a szőnyegen elesöpögtette.

Most már a felsorolt adatokból és a hulla fekvéséből azon következtetésre jutottunk, hogy itt a tettesnek nem lehetett érdekében a rablás elkövetése, inkább csak a látszólagos öngyilkosság feltüntetése, mert a rabló idejét nem a hulla vonszolására, hanem inkább a szákmány összeszedésére és mielőbbi eltávozásra használta volna fel. Mivel pedig a hulla ily módon való felakasztásához csak az említett kamrában lévő s nyujtószerűen két kötéltre kifüggesztett vasrud volt igen alkalmas, ebből azon meggyőződésre jutottunk, hogy a tettes ezen helyet már előre kiszemelte, s így a helyiséggel nagyon is ismerősnek kellett lennie. De hogy a felakasztás meg nem történt, ennek okát annak tulajdonítottuk, hogy a tettet munkaközben valaki megzavarta. Ezekután az

Ha fáj a feje ⁷ ne téovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmarkosabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingy. postai szállítással.

észleleteinkről a nyomozást vezető járásörmester a vizsgálóhírnök szóbeli jelentést tett, s egyben közölte a bíróval L. J. elleni gyanuját, melyet a vizsgálóbíró elfogadott, azért, mert ez a kihullgatásakor zavart feleletet adott.

Nevetett ennél fogva kikérdezés alá vettük, ki is nagy megbotottsággal előadta a járásörmesternek, hogy a Gyilkosság napján d. n. 4 órától este 7 óráig, feleségével együtt a második szomszédságában lakó anyósánál (a meggyilkoltnál) tartózkodott. Este 7 órakor feleségével hazament, megvacsorázott, és miután nagyon fáradt volt, eszímáját levetette, a cselédleánynak a konyhába tisztogatás végett kiadta és lefeküdt aludni. Úgy este 10 óra tájban arra ébredt fel, hogy felesége a konyhában javoszékel. Erre ő hamarosan felöltözött, a konyhából kislépetve, a cselédleánytól megtudta, hogy a leány, ki az ő rendelkezése folytán november 1-től 3-ig, az eltávozott anyósa cselédje helyett oda szokott járni aludni, nem tud az anyósa lakására bejutni, mert a lakás zárva van. Ezekből úgy ő, mint felesége rosszat sejtettek, feleségét a lakásból hagyta, ő pedig a cselédleányt maga mellé vette, s azzal együtt, hogy a történetekről meggyőződjek anyósa lakásához ment, de mivel az utcai ablakokat ismételtén megzörgettek anélkül, hogy a hennlévő anyósától feleletet kaptak volna, a cselédleány az üzletajtó előtt hagta őt, pedig az udvarba ment, s a nagyszoba ablakait zörgette meg, de feleletet ott se kapott. Most az utcára ment s látta, hogy felesége is utánuk jött és sikoltozva hazafelé szaladt. Megkérdezte a cselédleányt feleségének ijedsége okáról, a ki azt mondta neki, hogy az asszony utánuk jött, és midőn az üzletajtóhoz ért, az ajtó kinyílt, s az üzletből egy magas termeltű, fekete kalapot és térdig érő fekete kabátot viselő ismeretlen egyén ugrott ki. L. J. véleménye szerint a leírt egyén az anyósának Budapesten lakó rovott múltú unokaöccse lehetett, azt kellene mielőbb kézrekeríteni és vallomástétel végett jól megszorogatni. Azt is elmondta L. J., hogy a cselédleány által elbeszéltek után azt feleségéhez a lakásra küldte, ő pedig a közelben lakó kocsisához ment és azt felesége részére az orvosért küldte. A kocsiából jövet az utcán az éjjeli őrral találkozott, azt maga mellé vette és azzal együtt bementek anyósának a már nyitva volt üzletébe, és ott lámpát gyújtva a lukhelyiségeket bejárták. A kamrába érve a meggyilkoltat a már említett helyzetben találták. Az éjjeli őrt jelentéstétel végett a csendőrlaktanyára küldte, ő pedig a szomszédokat felzörgette.

Sajnálja, hogy a csendőrök nem voltak hon, mert másként a gyilkosnak nem lett volna ideje elmenekülni.

Szélys járásörmester kijelentette neki, hogy legyen csak nyugodt, a tettes ki fog derülni, de L. J. azon ideig, míg ártatlansága ki nem derül, a törvény nevében előzetes őrizet alá van véve és további intézkedésig felügyelet mellett az őrsön fog maradni.

Hozzáálltunk a tanúk kikérdezéséhez. Az éjjeliőr előadta, hogy L. J.-vel az utcán találkozott, s az már akkor mondta neki, hogy szaladjon a csendőrlaktanyára jelentést tenni anyósa meggyilkolásáról, de azt tagadta, hogy a meggyilkolt üzletében L. J.-vel bent voltak és a meggyilkoltat az említett helyen felfedezték.

A cselédleány eleinte nagyon zavart feleletet adott csak midőn felvilágosítottuk, hogy bosszúállástól nincs mit tartania, beismerte, hogy azon időben, midőn gazdája a meggyilkoltól feleségével együtt este 7/8 óra tájban hazajött és a eszímáját neki tisztogatás céljából kiadta, a közelbi pusztán lakó szeretője is elfött hozzá a

konyhába, s azzal együtt egész este 9/10 óráig tengereit morzsoltak. Ez időben ő a konyhából nyíló szobaajtót, a melyben L. J. aludni szokott, nem látta, mert hűttal volt az ajtó felé fordulva, de szeretője, ki az ajtó felé arczozal ült, L. J.-t lesve mindig az ajtóra tekingett, mert az az ottlétét nem szívesen tűrte. Úgy este 9/10 órakor L. J. felesége kijött a konyhába és azt mondotta neki, hogy menjen már a mamájához aludni. Erre szeretőjével együtt eltávoztak és a harmadik szomszédos házig, t. i. a meggyilkolt üzlete ajtójáig együtt mentek. Rövid ideig az üzlet előtt beszélgetés közben szeretője megjegyezte, hogy ő elmegy már haza, mert L. J. kint van valahol, nehogy itt találja, s midőn ő szeretőjét még tartóztatta és azt mondta neki, hogy L. J. már alszik, szeretője azt mondta, hogy L. J. már egy óránál hosszabb idő óta kint van, mert a szobából kimenni látta. A leány eltávozott, ő pedig a meggyilkolt üzletének ajtaját és az ahlakokat, a melyek zárt redőnyeín át gyér világosság szűrődött át, ismételtén erősen megzörgette, de mert feleletet nem kapott, újból visszament gazdája lakására és a történeteket a konyhában várakozó és ijedtnék látszó gazdasszonyának jelentette. Erre az asszony azon kijelentése után „Haj Istenem, én rosszat sejték” mindketten az üzletajtóhoz siettek, odaérve az üzletajtó kinyílt, s az üzlethől L. J.-t látták kiugrani és hazafelé szaladni. Erre az asszony sikoltozva hazafelé szaladt, ő pedig az üzlet előtt megállt, s miután a történetekről tudomása nem volt, utána kiáltott: „Féns asszony! ne tessék megijedni, hiszen az, a ki az ajtón kijött, a Féns úr volt”.

Rövid idő múlva ő is a gazdája és felesége után ment, s a lakásra érve az asszonyt ájultan találta, gazdája pedig éppen kifelé indult, de midőn őt meglátta, azt mondta neki, hogy az asszony valamtől megijedt és sikoltozására ő is fölrriadt, orvost kell hívni, s egyben meghagyta neki, hogy maradjon az asszony mellett, ő pedig eltávozott. Időközben az asszony ájultságából föléledt és mikor ő azt kérdezte tőle, hogy miért ijedt meg az üzlethől kijövő férjétől, az asszony azt mondta neki, hogy édesanyját valószínűleg meggyilkolták, tehát ne merje azt mondani, hogy az üzlethől kiugrott egyén az ő férje volt, mert akkor mindnyájan nagy bajba kerülnek. S ha a csendőrség az ügyben kikérdezné, mondja be a már említett magas termeltű, fekete kalapot és hosszú fekete kabátot viselő alakot.

Puhatolás és több kikérdezett tanu állításai alapján beigazolás nyert továbbá, hogy L. J. anyósával zilált anyagi viszonyai miatt folyton rossz viszonyban élt és az üzlet átadását ismételtén követelte, sőt az anyóst egyizben megöléssel is fenyegette.

Most már Szélyes járásörmester L. J.-t újból kikérdezés alá vonta és a eszima kiadásának idejétől, azaz a 9-10 óra közötti időnek a cselédleánynal való találkozásig holtöltésére és alibiének beigazolására felszólította. L. J. látható izgatottsággal előbbi állítás mellett maradt. Tagadta, hogy míg felesége javoszékelését nem hallotta, a szobából kint lett volna. Csak midőn a járásörmester a cselédleány, annak szeretője s az éjjeli őrt állítását vele is megismertette, hosszas gondolkodás után ismert be annyit, hogy lefekvés előtt kiment az istállóba a lovait megnézni, de onnan rögtön vissza is jött. Azt azonban még akkor is tagadta, hogy a cselédleánynal az üzletajtóhoz találkozott, vagy hogy azt ő, vagy felesége hamis vallomástételre bírni akarta volna.

A járásörmester most egyszerre meglepetésszerűen azt kérdezte a gyanúsítottól, hogy a bal szem gödrében, az orr csontja mellett lévő körömszélességű, felülről lefelé

A kocskeméti földrengés. Nagykőrösi-utcai ház udvara. — A városháza udvari részke. — Összedőlt ház: a nagykőrösi-utczában. — A kilakoltatott áll. gyermekmenhely.

haladó karczolatát a meggyilkolt nő melyik kezével ejtette rajta védekezés közben? L. J. összerendezte, felelni akart, de torka elrekedt, de csakbamar visszanyerte önuralmát és előadta, hogy midőn az istállóban volt, a sötétben nekiment az udvaron kiterített ruhaszárító kötélnek. Ez az állítása is valótlannak bizonyult, mert az orvosi megállapítás szerint a karmolás körömtől származott s midőn L. J. a kötélhez állított, a kötél csak a csipőcsontjáig ért.

Ekkor a járásörmester figyelmeztette L. J-t, hogy saját jól felfogott érdekében a terhelő bizonyítékokkal szemben ne tagadjon, tegyen töredelmes beismerést s miután L. J. még mindig konokul tagadott, a megállapítottak alapján ráokosta nevezetire, hogy lefekvése előtt azért adta ki csizmáit tisztogatás végett, hogy ba tette sikerül, végső esetben alibijét a cselédeánynyal igazolni fogja. A helyett azonban, hogy lefeküdt volna, anyósa lakására ment, az üzletajtót maga után csendesen bezárta, az üzletben volt kötelet magához vette s az abból készített hurkot a kis szobában az asztalnál ültő és a bevásárlási könyvecske számolásával elfoglalva volt anyósa nyakára dobta s ez alkalommal, midőn a szerencsétlen nőhöz baloldalról közelégett, ez védekezés közben jobb kezével szemé közé kapott, és meg is karczolta, majd a nő hulláját a kamarába erősített vasokra felakasztás és a látszólagos öngyilkosság feltüntetése végett bebuzerolta. Ezt azonban be nem fejezhette, mert a cselédlány időközben megérkezve, az ablakok dörömbölésével munkájában megzavarta. Egyre azonban, a mit tettét legjobban bizonyítja, nem számított, még pedig arra, hogy midőn a burkot szerencsétlen anyósa nyakára közvetlen közlelől rávetette, anyósa hadonázás közben az asztalról a tintásíveget leütötte s ez a jobb-oldali csipőcsontjánál a kabátját, a mit ő mostanig sem vett észre, leöntötte. Erre L. J. önkéntelenül a kabátjára tekintett s midőn meglátta a tintafoltot, melyet kabátja ujjával még frissiben egészen széjjel mázolt, éjultan összerogyott. Midőn magához tért, megtörve ismerte be tettét a föntirtakhoz hasonlóan és mentségül előadta, hogy anyósát, a csizmák kiadása után tényleg meglátogatta azon czélel, hogy attól 500 korona kölcsönt kér s mert az asszonykérésének eleget nem tett, ő pedig tudta, hog anyósának elegendő pénze van, szorult helyzete miatt elhatározta, hogy anyósát az említett helyre felakasztja s úgy tünteti fel a dolgot, mintha az anyósa öngyilkosságot követett volna el.

Ez utóbbi gondolat azonban csak akkor jutott eszébe, a midőn anyósát már megfojtotta és a szekrényt felszakította.

A pénzt, magához venni és így a rablást befejezni azért nem találta szükségesnek, mert eszébe jutott, hogy úgy is ő fog mindent örökölni.

L. J. elfogatott és az illetékes kir. ügyésznek átadott.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Amerikai vonatrablók.

Egy kalauz, a fűtő és a postai alkalmazott revolverlövéséktől sebesültek meg, de állapotuk nagyobb aggodalomra nem ad okot. A töltséről ledobott Carnoy a kórházban fekszik, a hová eszméletlen állapotban szállították, de később magához tért s maga beszélt el a rablókkal folytatott küzdelmének történetét.

Epen ilyen vakmerő vonatrablás történt az Oregon

állambeli Glendale város mellett, a Cow Creek sziklaszorosnak egyik magában álló kis állomása, West Fork közelében. Az éjjel folyamán egy elszánt rablóbanda feltartóztatta a Southern Pacific vasut egyik delfelé haladó személyszállító vonatát. Minden valószínűség arra mutat, hogy a rablók egy másik vonatot akartak kirabolni, a mely 400 ezer dollár értékű aranyport szállított San-Franciscoba, de tévedésből egy másik vonatot állítottak meg.

A rablók betörték a postakocsiba, felrobbantották a biztonsági szekrényt s elvitték az ottalált ajánlott leveleket és csomagokat. Az express kocsiba is be akartak törni, de ennek ajtajában utjokat állta az egyik alkalmazott, a ki a fenyegetésekre sem volt hajlandó a rablókat beereszteni. Hogy mennyire rugbat az elrabolt összeg, azt eddig nem sikerült megállapítani. Ezen a vonalon szokták a dél-oregoni ajánlott levél forgalmat lebonyolítani s így valószínű, hogy a kár tetemes lesz.

A banditák a West Forki állomáson szálltak fel a vonatra, a hol a gőzös megállt, hogy vízkészletét kiegészítse. A kocsikból előre hatolva, meglepték a mozdonyvezetőt, a kit kényszerítették a vonat megállítására.

Mikor a vonat megállt, egy bandita felhuzott revolverrel a vonatvezető és a fűtő őrizetére maradt vissza, a másik pedig az alatt elkapcsolte a vonattól a postakocsit, a mátha és az expresskocsival együtt. A banditák ezután a mozdonyvezetőt a többi kocsikkal utnak indították, de rövid távolságra ismét megállásra kényszerítették.

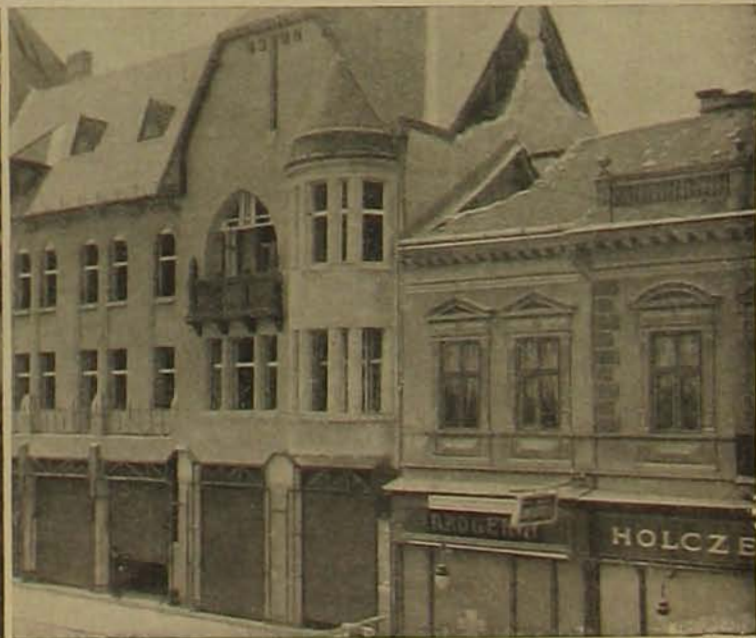
Visszamentek a bekapcsolt kocsikhoz s megkötözték a postakocsi alkalmazottait, magukhoz vették a levélzsákokat és a dinamittal felrobbantott pénzszekrényt tartalmát s hamarosan eltűntek a sziklák között.

A vakmerően végrehajtott rablás annyira meglepte az utasokat, hogy senki sem merte a banditákat munkájukban zavarni. A vonat egy órai késéssel érkezett meg a legközelebbi állomásra, a honnan azonnal erős, fegyveres csapatokat küldtek szét a vonatrablók üldözésére, de másnap reggelig még semmi hír sem volt, hogy nyomukra akadtak volna.

Amerikának egyik különlegessége a vonatok kisebb-nagyobb sikerrel való kirablása. A most érkezett amerikai ujságok rövid pár napon belől két ilyen «amerikai» esetről adnak hírt. Az ujságolvasó közönség már meg sem lepődik, ha olvassa, hogy a távol nyugat rengetegei között, vagy a végtelen síkságon elszánt banditák megtámadtak és kiraboltak egy-egy vonatot. De míg az efajta rablómerényletek szinhelye főképen a vad Nyugat szokott lenni, a hol a gyéren lakott területeken nagyobb biztonságban érzik magukat a banditák, addig most a Pennsylvania állambe i Erie városból érkezik a hír, hogy biz bandita kirabolta a várostól öt mért földnyire a Philadelphia felé haladó személyvonatot.

A rablók esti tíz órakor tartóztatták fel a vonatot, lelőttek két kalauzt, néhány utast megsebesítettek, kifosztották a postakocsit s az éjszaka sötétjében nyomtalanul eltűntek.

A vonat robogás közben váratlanul egy hatalmas zökkenésre megállott a pályán, mire a vonatvezető és a fűtő leszálltak a mozdonyról, hogy megnézzék, mi esedő baj történt. Hirtelen álarcos férfiak ragadták meg őket, a kik revolverrel kényszerítették a két vasutast, hogy szálljanak ismét fel a mozdonyra, míg a támadók mellettük maradtak örködni. Ugyanakkor több utas is leszállt a vonatról, de revolverlövéssekkel visszazárták őket a kocsikba. A batkocsiból állott vonat utasai között valóságos rettegés keletkezett, sok asszony az ijedelemtől elájult.

A kecskeméti földrengés. — Beadott ház a kisbudai utczában. — Egy templom-utcai emeletes ház. — Egy jókai-utcai ház udvara. — 4. Az evangélikus egyház új bérpalotájának beomlott a tűzfala, a mely dr. Kengyel Bertalan szomszédos lakásába zuhant.

Két rabló egyenesen a postakocsinak tartott, a bol-revolverlövésekkel fogadták őket, de a lövések senkiben nem tettek kárt. Block postaalkalmazottat lelőtték a kocsirol, a ki futásnak eredve nem sokára elért a legközelebbi farmra, a honnan segítségért telefonált Eriebe, tudatva, hogy a vonatot egy csapat rabló támadta meg.

Az egyik kocsiiban Elmer Carney chicagói lakos birkonra kelt az egyik banditával, a kinek ki is csavarta kezéből a revolvert, de csakhamar lebírták s ledobták a 100 lábnyi magas vasúti töltésről. Carneyt később itt meg is találták, súlyos sebekkel.

A vonat másfél órai késedelemmel érkezett meg az eriei állomásra, a hol a telefon üzenetet nem sokkal korábban kapták meg. A merénylet híre villámgyorsasággal terjedt szét a városban s az érkező vonatot több ezer főnyi közönség várta már; az utasok között igen sok Erieben lakó személy volt, a kik egy kirándulásról voltak hazatérőben. A batóságok megállapították, hogy a rablók elvitték a postaszakot s valószínűleg ki akarták fosztani az utasokat is, de ezt a szándékukat valami közbejött körülmény miatt nem tudták végrehajtani.

A környéken az utóbbi időben több gyanus külsejű olaszt láttak csavarogni s ennél fogva a feltevés az, hogy a rablást ezek követték el. Száz emberből álló csapat indult el a rablók üldözésére, de ezeknek mindeddig nem voltak képesek nyomára akadni.

KÉPEINK HEZ.

A kecskeméti földrengés.

Megdöbentő események, a folyó hó 9 én virradóra történt földrengésnek szomorú következményéről tanuskoznak azok a képek, a melyeket a jelen számunkban közlünk. A földrengés ugyan az Alföld legnagyobb részén, mintegy 300 km. átmérőjű körletben, sőt a fővárosban és a Dunántúl is érezhető volt, batásának romboló ereje azonban épen Kecskeméten nyilvánult meg legjobban, a mennyiben majdnem teljesen rombadöntötte az Alföld eme virágzó városát. Geologusok magyarázata szerint ez a földrengés úgynevezett tektonikus földrengés volt, a melyet a föld belsejében levő valamely egyenetlenség, illetve különös elváltozás kiegyenlítődése, érthetőbben megmagyarázva, valamely a föld belsejében levő nagyobb kiterjedésű üregek földcsuszamlás által történt betömődése idézett elő. Ennek a kiegyenlítődének a középpontja pedig, a mint azt újabb kutatások során megállapították, majdnem épen Kecskemét város alatt van. Ez magyarázza meg aztán, hogy az utóbbi években miért volt Kecskeméten ismételt földrengés s hogy a július 9-ikét követőleg is még 5-6 ízben történtek ugyanott kisebb-nagyobb lökésekkel járó földrengések, amelyek ugyan magukban véve kárt nem okoztak volna, de az első által okozott rombolás fokozódását mégis nagymértékben elősegítették.

Közös magánépületekben több mint ötmillió korona kárt okozott ez a földrengés Kecskeméten. Az összes templomok, tornyok, katonai és csendőrségi laktanyák, a vasútállomás épülete, valamint a messze földön pártatlanul álló és még nem is oly régen épített remek szépi városbáza a használhatatlanságig megrongálódtak. Ezekon kívül magánépületekben majdnem egész utcasorok repedeztek meg és dűledeztek le annyira, hogy a

ennük tartózkodás életveszélyessé válván, lakóikat kellett lakoltatni.

zlet Azkként előidézték óriási kárt még tetézte aztán az ümei forgalom fennakadása is. Mert az eleinte többször isegtlődő és nagy rombolásokkal járó földrengés annyira mürömitette az embereket, hogy dacára a nyári nagy gyszölesszállításnak, a miről pedig Kecskemét messze országokban híres, nemcsak a vásárló közönség maradt el, hanem még a város lakói közül is sokan elmenekültek.

Most már azonban, dacára, hogy újabban kétszer is ismétlődött a földrengés, de mert mindannyiszor csak kisebb mérvű rengések voltak, a lakosság meguyuzodott annyira, hogy hozzá fogott a megrongálódott épületek helyreállításához. S bár közülök nagyon sokat, a középületeknek pedig majdnem mindegyikét le kell bontani, mégis a rohamosan haladó építkezési munkálatokból következtetve remélhető, hogy a város nemsokára kiheveri eme megrondító csapást és külső vonatkozásában is szebb lesz, mint eddig volt.

HIREK.

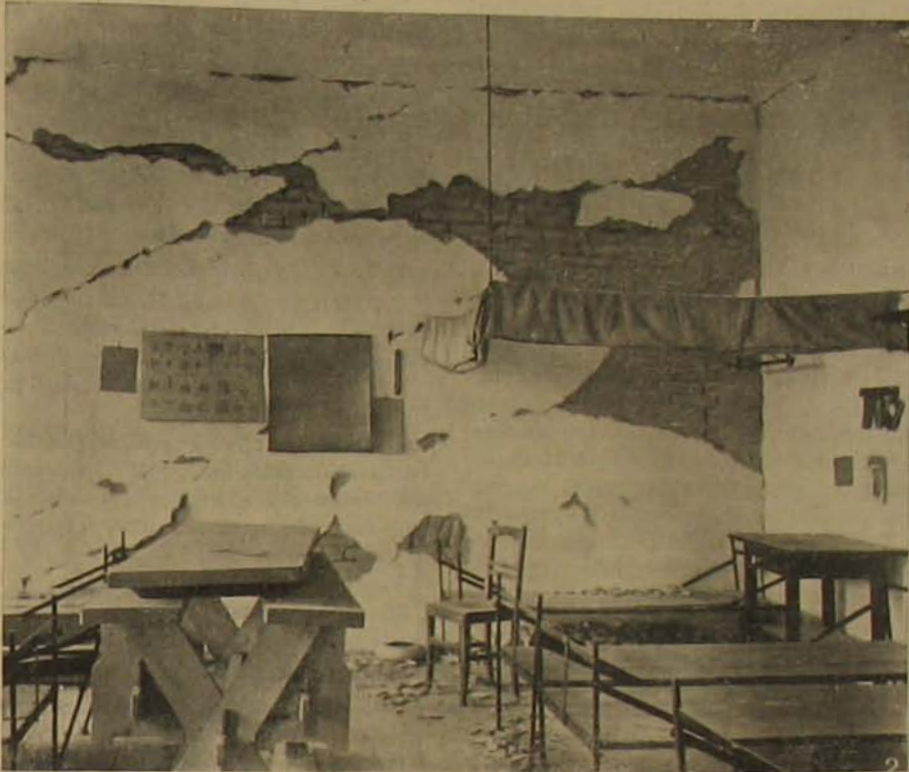
Gyászhirek. Jekel- és margitsalvi Jekelfalussy Lajos nyugállományú cs. és kir. gyalogsági tábornok, a koalíciósnek nevezett Wekerle-kabinet volt honvédelmi minisztere, hosszas szenvedés után, július 22-én, lontói birtokán 63 éves korában elhunyt. Halála, bár nem jött váratlanul, széles körökben keltett megilletődést és őszinte részvétet, mert egyéniségének szeretetreméltósága csak tisztelőket gyűjtött számára. Az elhunyt gyalogsági tábornok fényesen megfutott katonai pályáját a m. kir. honvédségnél kezdte s onnan kiindulva jutott el a legmagasabb állásba. Hűlt teteme, július 24-én a kormány és a honvédség képviselőinek részvétele mellett, a lontói családi sírboltba helyeztetett örök nyugalomra. — Zsibovics Lajos, ny. m. kir. honvédezeredhadbíró, július 21-én, hosszas betegeskedés után, Budapestben meghalt. Az elhunyt földi maradványa július 23-án, a cs. és kir. XVII. számú helyőrségi kórházban történt beszentelés után, a családi sírboltba leendő elhelyezés végett Kiskunhalasra szállítatott. A megboldogult hosszú ideig volt a szegedi csendőrkerület hadbírója, később pedig mint alezredes, szintén hosszabb ideig a csendőrségi felügyelő igazságügyi előadója volt. Halálát a csendőrség is gyászolja. Mindkét halott emlékét kegyelettel fogjuk őrizni.

Egy régi gyilkosság kiderítése. Joób Antal erdőőr, 1906 július 3-án a pojéni erdőben meggyilkoltatott. A pojéni őrs által a gyilkosság tettesei után bevezetett széleskörű és hosszú ideig tartott nyomozás dacára a tettesek 1910 november haváig ismeretlenek maradtak. Marenczki Sándor ez. őrmester, ki a pojéni őrs vezetését 1910 szeptember havában vette át, a kiderítetlen közbiztonsági zavarok jegyzékében nyilvántartott gyilkosságot, 1910 november havában újból nyomozás tárgyává tette és azt Bura Illés csendőrrel, öt napon át kitarással és nagy leleményességgel vezetve, a tetteseket Brazován János és Brazován Trifu forazesti lakosok személyében kiderítette, azokat elfogta s az elűkerített bünyekekkel együtt az igazságszolgáltatás kezébe juttatta. A lugosi kir. törvényszék esküdtbírósa a tetteseket jogerősen 8-8 évi fegyházra ítélte. A kerületi parancs-

BUTOR

készpénzért v. részletfizetéssel legújanyorabb áron
EHRENTRED ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

A kecskeméti földrengés. — A Mollináry-bakák laktanyájának egyik legénységi szobája.

nokság Marenczki Sándor ez. őrmestert és járőrtársát érdemeik méltatásul dícsérő okirattal tüntette ki és őket illetékes helyen pénzbeli megjutalmazásra is javaslatba hozta.

Garázdálkodó katonák. A katonai kormány jóvoltából aratási szabadságot élvező tényleges állományú katonák közül egyik-másik szabadságát nem annyira a rendeltetészerű mezői munkára, mint inkább dubajkodásra és garázdálkodásra igyekezett az idén felhasználni és ennek folytán hárman fegyverhasználatot is provokáltak és pedig: Chromek János es. és kir. 37. gyalogezredbeli gyalogos, július 16-án a nagybárdi határban fekvő Magorics telepen Koczka Kálmán ez. őrmester és Molnár Imre esendőrből állott nagybárdi őrsbeli járőrnek ellenszegült és azt lefegyverezési szándékkal megtámadta. Járőr a támadó ellen annak halálával végződő szuronyt használt. — Pécsi Győző ez. őrmester pedig Pócsaj biharmegyei községben, ugyancsak július 16-án este 1/2 9 órakor a község elleni kihágáson tettenért Varga József es. és kir. 37. gyalogezredbeli gyalogossal szemben, ellenszegülés miatt, annak súlyos, de nem életveszélyes sérülésével végződő szuronyt használt. Végül Nagy Miklós I. ez. őrmester, tököli őrsparancsnok, a pestmegyei Tököl községben szintén július 16-án Polyák Pál szabadságon volt gyalogos ellen, ki verekedés miatti kikérdezése alkalmával ellenszegült, súlyos sérüléssel végződő szuronyt használt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hírszolgálat száz év előtt. Manapság, a mikor az elkényeztetett ujaápolvasó a távol világrészek eseményeit is villámgyorsan tudja meg, alig tudjuk elképzelni azt az időt, a mely pedig még csak néhány nemzedékkel

volt előttünk. Az akkori hírszolgálat csigalassúságáról pompás példa, hogy a waterló-i csata híre Londonba csak három nap múlva jutott el. 1815. június 18-án vívták meg a csatát vasárnap és az angolok ezt csak kedden, késő éjszaka tudták meg és pedig Sutton colchesteri hajótulajdonostól, a ki e város és Osztende között bonyolította le hajóival a személyforgalmat. Sutton, 18-án este hallotta Osztendében hogy az angol-poros és a francia csapatok harcban vannak egymással. Rögtön vitorlásra ült és minden utas nélkül Angliába hajózott és 21-én a Times közölte a birt olvasóival és csodálkozását nyilvánította, hogy az angol kormány semmit se tett, hogy a harcterről a híreket oly gyorsan megkapja, mint Sutton úr.

A magyar bortermelés múltjából. A régi magyar bortermelésre vonatkozólag érdekes följegyzéseket találunk a régi időkben. A följegyzések szerint a magyar borok között háromszázféle minőségű volt ismeretes s a legismertebb, legjobb minőségűek a következők voltak: tokaji, terezi, zombori, tállyai, mádi, keresztúri és bényei borok a melyek mind „Tokaji” néven kerültek forgalomba; azután a ruszti, az egri vörös, a budai vörös, melyekből a 2—3 éves ó-bornak akója 20—24 forinton is elkelt; a balatonvidéki borok közül még külföldön is bíres volt a szentgyörgybegyi, badacsonyi és somlyói, azután a neszmélyi, villányi, szikszói, miskolci és sziráki borok, a melyeket különösen Sziléziába vittek ki. Angliába a tokaji-boron kívül a balatonvidéki szentgyörgybegyi aszubort is szállították, a hol e kétféle bor volt nagyon kedvelt, míg a vörös budai s egri borok a Balkánon találtak jó piacra; a hegyaljai borok általában Európaszerte ismertek és keresettek voltak, de legjobban vitték Oroszországba. Az első aszubort Szentgyörgybegyen 1720-ban készítették; eleinte hamisításnak tartották s korábbi piacán — Boroszlóban —

nem is vették, mivel cukorral és festékkel preperálnak hitték. Utóbb Bél Mátyás német nyelven irt egy terjedelmes védelmet, mire lassanként újbó megjött a bizalom a később Douglas „Henclii Silesiographia”-ja szerint Hamburgon keresztül Angliába is szállították azt s ott is igen kedvelt ital lett.

Dohányzó asszonyok. A mióta Európa a dohányzásra adta magát, dohányoznak az asszonyok is és a finom, karcsú, illatos cigarettának, melyet ma a feketekévé mellé füstölnek, nálunk is megvannak az ősei. Még pedig ugyanazok, mint a melyek a férfiaknál: a pipa és a burnót. A XVII. századból maradt fenn egy angol rézmetszet, mely egy előkelő hölgyet ábrázol, gőzölgő pipával a szájában. Jámbor és megbotránkozó lelkek úgy vélték, hogy ez gúnykép, pedig hát nem az, hanem csak mutatvány az akkori idők mindennapi életéből. Mert a XVII. században, legalább Angliában, Franciaországban és Hollandiában a jó modorhoz tartozott, hogy az uri társaság nőtagjai pipafüst mellett közöljék egymással a pletykát, ép úgy, mint a hogy a XVII-ik században a márkí nem is volt igazi márkí, ha nem szippantgatott burnót. Ilyen előzmények után került a sor — még mindig nem a cigarettára, hanem a szivarra, a mely Spanyolországból indult hódító útjára, és olyan népszerű lett, hogy még a fejfájás ellen is használt. Goethe barátnöje, Steinné például ép oly fejfájást gyógyító erőt tulajdonított a szivarnak, melylyel Károly Ágost nagyherceg meglepte, mint a mennyire Pompadour asszony nagybecsülte a burnót és a dohány-eszenciát, mert javítja az emlékező-tehetséget, a mit egyébiránt azért is érdemes följegyezni, mert mi meg úgy tudjuk, hogy a szivarozás nem hogy csökkenti, hanem növeli a fejfájást. Mind e történeti szemlélődésnek azonban az a veleje, hogy a nőknél is a cigaretta nem az elején, hanem a végén van a fejlődésnek és — mert hiszen a pipaszáron át való füstölés, vagy a vastag bőrszivar szopogatása bizonyára még sokkal kevésbé egyezik a női bájjal, mint a cigaretta — nem kezdete az esztétikátlanságnak, hanem inkább ennek valami enyhítése. Kinek-kinek a tetesésétől függ, hogy mennyire tetszik vagy nem tetszik neki a nők cigarettázása; de arról az évről le kell mondanunk, hogy a cigarettát a régi szép idők nevében ítéljük el.

A darmstadti hóhér tarifája. A régi világban így díjazták a darmstadti hóhért: Gonosztevőnek olajban való megfőzése negyvennyolc korona. Élő ember fölnégyelése 30 korona. Lefejezés 36 korona. Akasztás 20 korona. Boszorkány megégetése 28 korona. Az akasztófának a hátra, homlokra, vagy az arcra való égetése 10 korona. Orr, fül levágása 10 korona. Manapság úgy hangzik e felsorolás, mint valami mese, pedig egytől-egyig hatáságilag voltak szabályozva.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyegret ne küldjenek.

Sz. J. Turdosin. Cézégket elvből nem ajánlunk, forduljon valamely nagyobb könyvkereskedéshez.

S. 1882. Az őrsállomás határában bárhova. A távolságot az engedélyt kiállító parancsnokság határozza meg, így mi azt innen meg nem mondhatjuk.

zsolnok 2 pályaudvar. 1. Még nem tudjuk. 2. A jövő titka. 3. Tanító néni. Helyesebb és jobb megszólítást nem tudunk, mert ha a tényleg megillető czimet mondanánk meg, azzal talán még kevésbé lenne megelégedve.

107. V. Gy. 1. és 2. Le nem foglalható.

Balaton melléki és H. J. esendőr. Névtelen levélre nem felelünk.

8888. Nincs határozott összeghez kötve. Próbálja meg kérni.

8877. 1. Az a minősítvényétől függ. 2. Nem tudhatjuk. 3. Jós-latokba nem bocsátkozhatunk.

S. Dérestye: 1. Véleményünk szerint sehova, ha csak e tekintetben külön rendelkezés nem intézkedik. 2. Minden oldala 4—4 cm. Olvassa el a „Törvényes rendelkezések kivonatos gyűjteményében” 262. lapoldalon lévő jegyzetek. Ezt már előzőleg is megtehetette volna.

V. J. P. Az irodaátalányt terhelő.

K. P. Levele nem eléggé világos, mert ha a kincstár álta bérelt lakásban lakik, hogyan lehet az, hogy sajtójából ráfizot?

Ituzalcalász. 900 koronát.

110júlk. 1. Eddigiek szerint szeptember 1. — 2. Még nincs eldöntve.

1665. Az önhibáján kívül történt megszakítás igazolását jó lesz már most kérni. A beszámítást csak majd esetleges felülvizaglatásakor kérheti. A mint most áll a dolog — nincs.

Kiváncsi. 1. A mi nézetünk is az. Kisérjő figyelemmel, hogy a bíróság miként fog ítélkezni, az eredmény közlését szívesen vennénk. 2. 1634 koronát. Ha forgatta volna az ez évi esendőrségi zsebkönyvet, ily kérdést nem intézett volna hozzánk. L. 294. és 295. lapoldalt.

Ampoly menti. 1. Szolgálati ügy. 2. Olvassa el a „Csendőrségi Lapok” 1909. évi 20. számában az erre vonatkozó körrendeletet (238 lapoldal). Ennél többet mi sem mondhatunk.

S. D. Tümaszkodva a „pótlék” XIV. fejezet 5. pont 5. és 6. bekezdéseire, véleményünk szerint önnek van igaza. A XV. fejezet 3. pontja ez esetre nem vonatkozhatik. Leghelyesebb, kérjük ki a szárnyparancsnokság döntését.

F. F. A m. kir. földműves iskolák székelyei: Kecskemét, Rimaszombat, Ada, Csákovra, Szentimre, Nagyszentmiklós, Pápa, Algyógy, Lugos, Jászberény, Hódmezővásárhely, Breznóbánya, Komárom, Békéscsaba, Szilágysomlyó, Csikszoreda, Kisszeben és Nagykálló. Ezekon kívül államilag segélyezett törvényhatósági földműves iskola van Szabadkán és államilag segélyezett magán-gazdasági iskolák vannak Eszterházy, Földváron és Medgyesen, ugyancsak magán földművesiskola van Csákváron, gr. Eszterházy-féle. Bővebb felvilágosításért forduljon valamelyik iskola igazgatóúrához.

I. Erdelklődő. 1., 2., 3. és 4. nem, 5. igen. Nincs fontosabb teendőjük, hogy ilyenon török a fejüket?

F. P. N. Irja meg világosan, hogy mit akar megtudni. Az aláírásnál teljes nevet használjon.

Jászberényi úrs. A „” mindenesetre sajtóhiba. A szolgálat teljesítés alól magát kivonni, még, ha biztossága is veszedlyeztetve van — nem szabad. —

1001. Az „Ellátókezabályzat” 42., 104. és 105. §-ai intézkednek; másat mi sem mondhatunk. Ha magára nézve valami sérelmet lát, tegyen erről szolgálati uton jelentést.

Merkur kerékpárok

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jóállás mellett. Csekély havi részletfizetésre. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron.

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20 % árengedm. részesülnek. Argyazékat ingyen és bérmentve küld. **DÉRY EDE** kerékpár- és varrógép nagyraktár **SZEGED.**

HIVATALOS RÉSZ.

Különítmények felállítása.

A m. kir. VI. számú esendőrkerület területén Faluszemcsen, 1911 július 12-én, egy öt főből álló különítmény állított fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Nyugállományba helyeztetett:

Wachter János m. kir. III. számú esendőrkerületbeli, egy év tartamra várakozási illetékekkel szabadságot járásörmester, az újból megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Mór.

Okiratilag megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó esendőrség felügyelője által:

Szigeti György VI. számú esendőrkerületbeli járásörmester, a közbiztonsági szolgálat terén, 29 évi esendőrségi szolgálata alatt mindenkor nagy buzgalommal kifejtett eredményes tevékenysége és példás magatartásáért.

Horváth József I. és Jenei Károly VI. számú esendőrkerületbeli járásörmesterek, 23 évi esendőrségi szolgálatuk alatt, a közbiztonsági szolgálat terén lelkiismeretes, illetve eredménydús tevékenységükért, utóbbi ezenfelül példás magatartásáért is.

Horváth József V., VI. számú esendőrkerületbeli cz. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén, 17 évi esendőrségi szolgálata alatt kifejtett eredménydús tevékenysége és példás magatartásáért.

Eberhardt Sándor VI. számú esendőrkerületbeli cz. őrmester, egy uradalomban, annak alkalmazottjai által közös megegyezéssel, hosszabb időn át üzött lopás tettesekinek leleplezése körül kifejtett buzgó és eredményes tevékenységéért.

A m. kir. III. sz. esendőrkerületi parancsnokság által:

Bürger Mátyas és Nyikus Mihály cz. őrmesterek, hosszas esendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított kiválóan buzgó és igen eredményes tevékenységükért, őrszolgálatuk példás rendbentartásáért, alárendeltjeiknek helyes és célirányos vezetéseért, nemkülönben példás magatartásukért.

Nyilvánosan megdicsértetett:

A m. kir. III. sz. esendőrkerületi parancsnokság által:

Schadek Márton esendőr cz. őrsvezető, egy négy tagból állott tolvajsözvetkezetnek szolgálaton kívül való tettenérése alkalmával tanúsított bátor, elszánt és fér-

fiás magatartásáért, mi által egy számos bűncselekményt elkövetett tolvajsözvetkezetet tett ártalmatlanná.

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. pénzügyminiszter ur 1911 márczius 20-án kelt 133,179/1910. számú rendeletével Kele Menyhért ezidőszerint III. számú esendőrkerületbeli esendőrnek, a VII. számú esendőrkerület breázaai őrsén az 1910. év folyamán az állatesempészet megakadályozása körül kifejtett érdemeiért 80 korona pénzjutalmat adományozott.

Előléptettek:

1911 július 1-ével:

a m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:
Szentei István, Vereb László, Nyikus Mihály és Szabó Jeremiás cz. őrsvezetők, *őrsvezető cz. őrmesterekké*, az 5 évi esendőrségi szolgálat betöltése után:

1911 július 16-ával:

a m. kir. II. számú esendőrkerület állományában:
Berszán Demeter esendőr, továbbá

1911 július 1-ével:

a m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:
Király Benedek, Benkő Ferencz, Ulbert Ferencz, Bátori József, Klein Pál és Fábrián Lajos esendőrök, *esendőr cz. őrsvezetők*ké.

Katonai szolgálati jel:

A II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. IV. számú esendőrkerület állományában:
Durucz János cz. őrmester, 1910. december 23-án.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

a m. kir. II. számú esendőrkerület állományában:

Adamesik István, Tóth Sándor III., Gera János, Gurbik György, Domokos Mihály, Szabó János, David András, Pupp Imre, Sinkó József, Polesán István, Ádám János, Rozsnyai Ferencz, Cséffán György, Jäger Péter, Pavelkó Ferencz, Pavlek Imre, Imre Mihály és Farago János esendőrök.

Névváltoztatások:

A m. kir. I. számú esendőrkerület állományában:

Jeromos Ignác őrmester, a m. kir. belügyminiszter ur 1911 évi 76,238. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Kertész»-re változtatta.

Gligor György esendőr cz. őrsvezető, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,242. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Gergely»-re változtatta.

Kriszán László esendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,237. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Szentlászlói»-ra változtatta.

A m. kir. esendőrség szíves figyelmébe! Az a esendőr, aki órát, ékszeri akor vásárolni, úgy készpénz mint részlete, forduljon olyan zegyzőhöz, amely rövid 1-2 év alatt készülőleg csak a esendőrségtől 120 olismerő levélben részeseft, ezen olismerést csak azért érünk el, mivel a saját kezéből szabályzat óra egy hó alatti legfeljebb csak 3 perczet kiadóboxhat. Kerem szíveskedjenek uniótát kérm. A mintának ára 8 koronától fejjebb.

Schwáb József műórák és ékszerész
Szabadka, Fő-tér. : :

Nekita János csendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,239. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Nemes»-re változtatta.

Butuza Gábor csendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,243. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Bányai»-ra változtatta.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában: Matics Gyula próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,246. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Marosi»-ra változtatta.

Manczecz József próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,233. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Murai»-ra változtatta.

Mikola Gábor próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,234. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Marosi»-ra változtatta.

Mersis Sándor próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,247. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Mezei»-re változtatta.

Schusztar Antal próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,235. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Siklósi»-ra változtatta.

Bojnár György próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,248. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Bognár»-ra változtatta.

Czakler Kálmán próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1911. évi 76,244. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Cziráki»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában: Eröss Imre ez. őrmester, Gergely Katalinnal, 1911 július 9-én, Naszódon.

Pál Ferencz II. ez. őrsvezető, Ferencz Juliannával, 1911 június 29-én, Szépvízen.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: Baráth Lajos ez. őrsvezető, Blazsek Julianna Klárával, 1911 július 2-án, Bálinczon.

Györfi György ez. őrsvezető, Popp Annával, 1911 június 30-án, Sinfalván.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: Varga Pap János ez. őrmester. Bracsob Máriával, 1911 június 6-án, Turkevén.

Vajda Andás ez. őrmester, Rácz Jolán Erzsébettel, 1911 június 15-én, Kisujszálláson.

Jeles István csendőr ez. őrsvezető, özv. Kádás Istvánné, szül. Kelemen Sarával, 1911 június 21-én, Mezőturon.

Filák Vazul ez. őrmester, Vörös Veronával, 1911 június 28-án, Szabadkán.

Baranyi Sándor csendőr ez. őrsvezető, Amann Évával, 1911 június 22-én, Sztapáron.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában: Bagoly András ez. őrsvezető, Héjjas Jolán Erzsébettel, 1911 július 10-én, Rákospalotán.

Piller Antal őrsvezető, Karfner Rózával, 1911 július 1-én, Nagyvázsonyban.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás a marosvásárhelyi királyi törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 640 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi előzetes próbaszolgalat igazolása. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizaga. Kérvények a marosvásárhelyi kir. törvényszék elnökéhez 1911 aug. hó 13-ig.

Egy hivatalozgalmi állás a facsádi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 200 korona. Ruhajuttatás 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a lugosi kir. törvényszék elnökéhez 1911 évi aug. 13-ig.

Szives figyelmébe!

Ugy a csendőrség, mint a rendőrség körében évek óta közkedvelt itiesz, volt
:: kiskunhalasi gyógyszerész ::

lábizzadás

elleni kendőse egyedül csak Szent János gyógyszerész, Budapest, II., Szénatér 1. sz. kapható 1 K 20 fillér beküldése ellenében bérmentve. — Utánvét 1 korona 75 fillér. — Telefon 42-12.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószerek-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

...: Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...:

Belügyminiszter ur által elrendelt új mintájú erkölcsi és vagyoni
bizonyítvány raktárunkon már kapható.